

PREZIMENA MJESTA PAKOŠTANE U 17. I 18. STOLJEĆU NA TEMELJU GLAGOLJSKE KNJIGE DUŠA

Grozdana FRANOV ŽIVKOVIĆ
Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru
Zadar, Hrvatska

UDK: 81'373.232(497.5- Pakoštane)“16/17“
Izvorni znanstveni rad
Prihvaćeno: 22. svibnja 2013.

Članak obrađuje stanovništvo Pakošтана u 17. i 18. stoljeću na temelju sačuvanih glagoljskih dokumenata. Povezane su obitelji s ugovora iz 1597. godine s popisom stanovništva 1608. godine, raznim katastarskim popisima, glagoljskom Knjigom duša, glagoljskom maticom umrlih i Godarom te su se na taj način pratile promjene prezimena unutar svake obitelji. Posebno su obrađeni i ostali podatci vezani uz stanovništvo, kao na primjer aktivnosti ljudi kroz veliki broj bratovština, obiteljske, prijateljske i poslovne veze s drugim mjestima.

Ključne riječi: popisi stanovništva, glagoljska Knjiga duša, glagoljska Matica umrlih, madrikule, Godar, kurzivna (brzopisna) glagoljica.

U članku će se osvrnuti na način života stanovništva Pakošтана u 17. i 18. stoljeću i to na temelju rijetkih sačuvanih glagoljskih dokumenata, prvenstveno na temelju Knjige duša iz kraja 17. i 18. stoljeća. Pokušat će se povezati obitelji spomenutih u Ugovoru iz 1597. godine, popisa stanovništva 1608. godine s Knjigom duša, jedinom sačuvanom glagoljskom maticom, maticom umrlih iz kraja 18. st. i početka 19. st. te Godarom nastalim kao prijepis starog glagoljskog godara, koji se vodio sve do sredine 20. stoljeća, glagoljskim oporukama i ostalim dokumentima. A. R. Filipi¹ upotrebljavao je podatke iz Knjige duša, ali tako da je samo nabrojio prezimena navodeći kada se koje prvo pojavljuje, međutim nije ulazio u dublju analizu i nije pokušao objasniti njihovo nastajanje. Povezivanje prezimena na osnovu samo jednog sačuvanog kodeksa iz 17. i 18. st.² nije bio

¹ Amos Rube FILIPI, Biogradsko – vransko primorje u doba mletačko – turskih ratova, *Povijest Vrane*, Zadar, 1972., 503 – 596.

² Lakše je bilo praviti rodoslovlja i povezivati obitelji u mjestima gdje je sačuvana većina matičnih knjiga, madrikula i ostalih dokumenata, gdje je svećenik bilježio dvostruka pa čak i trostruka prezimena, koja sama po sebi ukazuju na koji način se stvaralo pojedino prezime (npr. U Kalima velik broj trostrukih prezimena kao što su Korona Dundov Franov ili Valin Ivoš Kunčurатов; ili bilježenje riječima zvani, prozvani, rečeni, detto). Rodoslovlja su preko glagoljskih dokumenata napravljena za mjesta Kali, Bibinje, Rava i Ist.

jednostavan posao, posebno zato što do 1727. godine župnik nije upisivao ispovijedane i pričešćene po obiteljima, već pojedinačno kako mu je tko dolazio na ispovijed. Nakon 1728. godine Knjiga duša vođena je na ispravan način po obiteljima, gdje je već puno lakše bilo pratiti pojedinu obitelj, čiji su članovi jedne godine bili upisivani jednim prezimenom, a druge nadimkom koje se tijekom godina pretvorilo u prezime. Vjerojatno su ove obitelji bile upisivane po jednom određenom redoslijedu, tj. po položaju kuća u selu.³ Ovakav popis po obiteljima vodio se sve do 1785. godine, a nekoliko zadnjih godina 1789., 1801. i 1802. zapisan je samo broj ispovijedanih i pričešćenih.

Bilo je teško povezati sve obitelji kroz ova duža razdoblja i s obzirom na činjenicu o promjenljivosti prezimena, ali sam ipak direktno ili indirektno pronašla nadimke pojedinih obitelji i unutar njih pretvaranja pojedinih prezimena u nova. Pri tome je dosta pomogao Godar i tabelarna matica umrlih (nešto manje matice vjenčanih i rođenih),⁴ jer se u njoj kao umrle osobe navode iste one koje se pojavljuju u knjigama duša s imenima i prezimenima roditelja, ali i pretvaranjima pojedinih prezimena, a najviše je pomogao latinički anagraf pisan od sredine do kraja 19. stoljeća, koji sadržava posebnu rubriku o nadimcima u kojima su se pojavljivala neka stara prezimena, ali ovaj put kao nadimci. U dijelu citiranih tablica pojavljuju se i direktni nadimci ili novo prezime (rečeni, zvani, detto itd.). Poseban problem bio je popis na ugovoru o stalnom nastanjenju u starom selu Pakoštane iz 1597. godine u kojem je navedeno 12 obitelji koje bi trebali pronaći i jedanaest godina kasnije na Popisu stanovnika 1608. godine. Međutim, na tom se Popisu stanovnika nalazi 16 obitelji bez svećenika Ivana iz Sutomišćice i gospodina Alvizea de Filipis. U tako kratkom razdoblju nestaje većina prezimena s Ugovora, a na popisu se pojavljuju sasvim nova prezimena. Odgovor bi se mogao naći baš u tom pretvaranju prezimena, ali bi se i trebalo odgovoriti na pitanje što je s obiteljima koje su ranije nastanjivale Pakoštane, jesu li se i pripadnici tih obitelji vraćali iz izbjeglištva.⁵

³ Arhiv Zadarske nadbiskupije (dalje: AZDN), *Glagoljska Madrikula svetog Mihovila u Vrsima (kod Nina), 1700. – 1822.*, 23 - 30. Na primjer, u Vrsima je svećenik napravio popis kuća koje su dužne Crkvi, a popisivao je od zapadne strane sela redom prema istoku, tako da se može odrediti točan prostorni raspored kuća u Vrsima krajem 18. stoljeća od najzapadnije kuće Mihata Vlainića do najistočnije kuće paruna Frane Skočića. *Kuće: koje su: dužne crkvi svetoga Mihovila Mihat: Vlainić: osta: dužan: počemši od zapad sela kuće koje su redon i ovi: dug = koji je ovde: upisan jest upisan u drugon: libru = koji je sašiven u karti modroj u komu su upisana: godišta o(d) dugova: i svaka potanko će se zn/nlati za što e; koji; dužan i za koju stvar: što je uzео crkvenu.*

⁴ Državni arhiv Zadar (dalje: DAZD), *Pakoštane, Matica krštenih 1825 – 1829* (Inv. br.784); *Matica krštenih 1829 – 1836.* (Inv. br. 785), *Matica krštenih 1839 – 1849.* (Inv. br. 786); *Matica krštenih 1862 – 1897.* (Inv. br. 2140); *Matica vjenčanih 1825 – 1845.* (Inv. br. 787); *Matica vjenčanih 1845 – 1857.* (Inv. br. 788); *Matica umrlih 1825 – 1831.* (Inv. br. 789); *Matica umrlih 1831 – 1842.* (Inv. br. 790); *Matica umrlih 1842 – 1868.* (Inv. br. 791); *Matica umrlih 1871 – 1896.* (Inv. br. 2141); AZDN, Anagraf (*Status Animarum*, 19 st.).

⁵ Ivna ANZULOVIĆ, O opstojnosti hrvatskoga pučanstva sjeverne Dalmacije iz predturskoga vremena, *Zadarska smotra* 4-6 (Domaća rič 5), 1998.; spominje cijeli niz prezimena koja se pojavljuju na popisu 1608. godine, a koja su postojala na ovom području i puno ranije. Prezime Punošević nalazi u Zadru 1389., 1476. u Puntićima (Ponosie), 1556. se kao sudac posebe sela sv. Filipa i Jakova se

Kao što vidimo, za Pakoštane nije sačuvana većina glagoljskih dokumenata, matičnih knjiga i madrikula, na temelju čega bi se mogla napraviti detaljna analiza stanovništva u spomenutom razdoblju.⁶ Sačuvana je samo glagoljska Knjiga duša od 1690. – 1802.,⁷ Matica umrlih 1784. – 1839.⁸ i latinički prijepis glagoljskog Godara (da se radi o starom glagoljskom godaru može se utvrditi usporedbom s osobama upisanima u Knjigu duša), koji je vođen dalje sve do sredine 20. stoljeća.⁹ Knjige bratovština nisu uopće

navodi Sladoc Punouich. DLANČIĆ 1608. Pakoštane, Biograd i Kožino, Biograd (1673-4), 1554. se spominje Thomasio Dlančich; Isto, 290; Godine 1462. prezime Budanović nalazi se u Pakoštanima (Georgi Budanouich de villa Pachoschane districtus Auran ...); Isto, .299; BAJČINOVIĆ – ovo se prezime nalazi u više mjesta u razdoblju od 1555. do 1608. (str.291); PEHČINOVIĆ 1608. u Pakoštanima – u Biogradu Pehinovića, možda Pachouichi, koji su se doselili iz Poškalljine u Biograd; Isto, 293, 294. Spominje cijeli niz drugih prezimena koja su se iz susjedne Poškalljine doselila u Biograd.

⁶ Primjer mjesta Kali kod kojega možemo sve današnje obitelji povezati s obiteljima upisanim na popis stanovnika 1608. godine. Namjerno ne spominjem povezanost s prezimenima jer ona nisu stalna, već se tijekom stoljeća i po nekoliko puta mijenjaju za pojedinu obitelj.

⁷ PAVAO KERO, *Popis glagoljskih kodeksa zadarske nadbiskupije*, Stalna izložba crkvene umjetnosti, Zadar, 2008., 80. *Glagoljski broj duša u Pakoštanima od god. 1690. - 1802. Veličina: 334 x 150 mm. Svojina župnog arhiva u Pakoštanima. Restauriran i uvezan u 2 sveska. Neizdan. Ima 390 stranica. Prazne: 268, 269, 372 - 390. Do god. 1870. nalazio se kod prof. glagoljaša I. Brčića u Zadru, a vraćen je u žup. ured u Pakoštane preko Nadb. ordinarijata u Zadru 9. I. 1880. pod br. 53/80, kako se to razabire iz samog dopisa. Sav je ispisan kurzivnom glagoljicom. Pisari: ondašnji župnici u Pakoštanima. - Sadržava: Imena i prezimena Pakoštanaca, koji su se ispovijedali i pričesćivali o Uskrsu navedenih godina. "Č. h. p. b. (1692.) na šest miseca aprila: kura od duša, ke se ispovidaju u vrime vazmeno u parohiji pakoškoj" (str. 6) "Č. ot. a. (1702.) mi(seca) marča: broj od duš, ke se ispovidaju u vrime vazmeno u crikvi sv. Mihovila u Pakoštanima" (str. 11.). - Od god. 1690. - 1785. - punih 95 godina uzastopce – donose se imena i patronimici svih Pakoštanaca ispovjedenih i pričesćenih, te možete lako izračunati broj njihov kao i broj obitelji. Navode se imena "najmenika" - sluga, čobana, "frušćira", stranaca, "prišćlaca" - došćlaka. - Nedostaje popis za godine 1785. - 1788., 1790. - 1800. "Č. ot. o. z. (1789.) na. i. ž. (27) marča pišem, koliko se nalazi u sve župe - ćeljadi - živuće muške i ženske, mali i veliki u istome mistu. Muški mali, ki se ne pričesćuju usve. o. e. (86), ženski mali. o. (80), usve muški i ženski mali. r. m. e. (166). Muški veliki. r. i. (110), ženski veliki. r. djerv. (130). Usve muški i ženske (veliki), s k.*

⁸ P. KERO, *Popis glagoljskih kodeksa zadarske nadbiskupije*, 80. *Glagoljska Matica umrlih u Pakoštanima od god. 1784. - 1839. Veličina: 390 x 150 mm. Ima 132 stranice. Prazne: 63 - 85, 99 - 123. Restaurirana i uvezana. Donji dio (1/3) od vlage skoro uništen - prvih 30 stranica, i taj dio nećitljiv. Broširana, u 2 sveska. Pisana je kurzivnom glagoljicom do god. 1807. (str. 15), a do konca latinicom. - Na str. 17 zavedeno je jedno vjenčanje iz g. 1820. Pisari: ondašnji župnici u Pakoštanima. Vlasništvo župnog ureda u Pakoštanima. Sada u Nadbiskupskom arhivu Zadar.*

⁹ A. R. FILIPI, Biogradsko – vransko primorje u doba mletačko – turskih ratova, 570. spominje da su još 1913. godine postojale neke matične knjige, a i u fondu Fanfonja Garanjin imamo izvatke iz nestale matice umrlih pisane u 17. stoljeću, za osobe umrle 1686. (bilješka 16). Postojale su 1913. godine glagoljska matica krštenih 1613. na ovamo; glagoljska matica vjenčanih 1724. i glagoljska matica umrlih 1730., godar i sve su do danas nestale. U selu su postojala i tri glagoljska natpisa. Poznat je jedan, ostala su dva nestala. Dakle, glagoljska matica vjenčanih 1613. do 1724. i glagoljska matica umrlih 1613. do 1730. nestale su prije 1913. Godar je prepisan na latinicu. Godar mora da je pisan poč. do sred. 18. st. jer se u njemu navode kao umrle one osobe koje se pojavljuju krajem 17. st. u Knjizi duša. U matici umrlih Pakoštane na početku se navodi da postoji još jedna matica u koju su bili paralelno upisivani svi upisi iz ove matice, tako da je broj upisa iz te izgubljene (glavne) matice svećenik dodavao na kraju upisa ove matice. U matici umrlih Pakoštane 1784. – 1839. postoji napomena da su sve umrle osobe upisane u ovu maticu bile upisane i u Veliki libar te je na kraju svakog upisa dodan broj

sačuvane (ili nisu pronađene), tako da sam popise bratovština određivala na temelju raznih zapisa poput onih u Godaru (gdje je za pojedine osobe zapisivano koje je bratovštine osoba bila član), a usporedila sam i s popisom bratovština koje je u svojoj knjizi donio Bianchi.¹⁰ Poneki zapis našao se u oporuci, a s obzirom da su Pakoštanici bili bratimi i susjednih bratovština, donijela sam i podatke iz tih madrikula. Natpisi na kamenu također nisu sačuvani. Do sada je sačuvan samo zapis na nadvratniku u prizemlju na istočnom dijelu kuće obitelji Vujasin koji glasi: *1660 miseca jenara na 17 kada ja don Jurai Škilić do(jdoh) iz Vrane.*¹¹

Filipi navodi da je godine 1453. u Pakoštanima živjelo sedam obitelji.¹² Od ranije se spominju stanovnici: KOVAČIĆ TOME 1503; KLARIČIĆ PETAR 1504; KREŠKOVIĆ FILIP, JELIČIĆ RADO 1508. Gunjača¹³ također navodi nekoliko Pakoštanaca – 10. 5. 1507. RADICHIO BODANACH, 17. 4. 1504. RADICHIO BUDANOVICH i MARCO CVITICH CUNSICH *judice di Pacoschiane*, 23. 1. 1503., 23. 1. 1503. TOMASO COVACICH da Pacoschiane. Po Luki Jeliću biogradsko je primorje stradalo od Turaka nešto prije 1495. i 1499. godine. Za godinu 1521. (21.1.1521.) navodi se da je 7 sela biogradskog primorja „poplunjeno“, a narod pobjegao na otoke, ali se ipak par godina kasnije vraćaju jer se na popisu 1527. godine vidi da Pakoštane sa Zablaćem ima 167 stanovnika.¹⁴ U Ciparskom ratu 1570. navodi se kao opustošeno

upisa u tom velikom libru. Str. 1 1791 ... *Tome Pančić ... u libru drugome velikom e što i u viri ovo ije broi doli 46*, osoba upisana iza Tome Pančića je u Velikom libru bila upisana pod brojem 47. Brojevi idu redom, ali fali prvih 45. upisa.

¹⁰ C. F. BIANCHI, *Kršćanski Zadar, II dio*, Zadarska nadbiskupija i Matica Hrvatska Zadar, 2011., 133.

¹¹ Branko FUČIĆ, *Glagoljski natpisi*, Razred za filologiju i Razred za likovne umjetnosti, JAZU, Zagreb, 1982.

¹² A. R. FILIP, *Biogradsko – vransko primorje u doba mletačko – turskih ratova*, 571.

¹³ Stjepan GUNJAČA, *Repertorium actuum Domini Antonii de Zandonatis olim publici et iurati notarii Iadre (Prinos hrvatskoj prošlosti Zadra i okolice)*, *Starine*, JAZU, knjiga 42, Zagreb, 1949., 161 – 347.

¹⁴ Luka JELIĆ, *Povijesno – topografske crtice o biogradskom primorju, Vjesnik Hrvatskoga arheološkoga društva* n. s., br. III, Zagreb, 1898., 117, 118 navodi Podžupaniju Zablatku, koja se sastojala od pet posoba: Zablaća, Poškaljine, Cvijina luke, Pakoššana i Modrave, a spominju se još i *omanja pomješća* Pilatova draga i Gladuše. Jelić smatra da je Zablaće bilo središte podžupanije i da su se ovdje organizirala sjedišta posoba. Podatci o zablacanskoj podžupaniji za vrijeme prve mletačke vladavine (1413. – 1538.) mogu se naći u katastru posjeda vranske kaštelanije. Posjedi se nalaze u selima Zablaće, Pakoššana, Poškaljine i oko jezera te su bili razdijeljeni na klevetnike (vazale) i na kmete. Klevetnici su morali prema broju žrijebova davati konjanike za vojsku, a kmetovi dio plodina ili godišnji kanon u novcu. Tako su seljani Zablaća za 40 žrijebova zemlje davali četvrtinu i desetinu svih plodina, Poškaljinci za njive 20 sitnih pjezeza, a isto toliko Pakoštanici za 16 žrijebova oranice i vinograda. Kad je g. 1538. Vrana pala pod Turke stradalo je i Zablaće, a žitelji su pobjegli na mletačku stranu, posebno u Pakoššana. Bianchi navodi da je još 1450. godine Zablaće imalo župnika popa Nikolu, a 1517. popa Petra Paderčića, a 1521. popa Tomu Kostrovića. (C. F. BIANCHI, *Kršćanski Zadar, II dio*, 364.) Da je u to vrijeme Zablaće bilo župa za sva ostala okolna mjesta vidi se i u popisu svećenika iz kopnenog dijela zadarske i ninske biskupije, koji su tražili olakšice vezane uz davanje desetine 1482. godine. Tako se pojavljuju svećenici mjesta Blačane, Rogova, Stomorinog Sela, Vrane, Zablaća, Tinja, Tuklječana, Sikova, Bubnjana, Hrašćana, Gorice, Račice, Sukošana, Zemunika, Poda, Bokanjca, Blata, Brda, Crnoga, Murvice i Crnoškošćine. Iz Zablaća je na popisu župnik Jakov Mazomanić, koji se spominje

mjesto,¹⁵ a 1573. navedeno je da su Zablacani pobjegli u Pakoštane, ali su se tu kratko zadržali. Pakoštane su 1586. godine bile bez stanovnika, a 1597. su puste.¹⁶ Te se godine potpisuje ugovor sa 12 obitelji u naseljenju i izgradnji utvrde oko starog sela Pakoštane. Priuli govoreći o Biogradu navodi da su Pakoštane zaselak („CONTRADA“) Biograda i sastoje se od 10 obitelji. Pakoštane su opet stradale tijekom Kandijskog rata, 1648. godine, kada su odlukom Mlečana bile porušene, a stanovništvo evakuirano na otoke. Stanovništvo se ubrzo vratilo. O tome da su i u kasnijem razdoblju Pakoštanci odlazili u zbjegove na otoke (prvenstveno otok Pašman) vidimo dokaz iz izvotka iz nestale matice umrlih, koji je pronađen u fondu Fanfogna Garagnin¹⁷, a na kojem se vidi da je upis postojao u nestaloj matici baš za mjesto Pakoštane, da ih je ispovijedao i pričestio (a možda i pokopao u crkvi svetog Dujma u Pašmanu) te upis izvršio župnik mjesta Pakoštane. Upisi se inače vrše po mjestu smrti, a ovakve slučajeve, kad su osobe koje su imale prebivalište u njegovoj župi, a umrle u drugoj župnik je upisivao samo u Godar. Ovdje to nije slučaj. Izgleda da je svećenik s njima boravio na Pašmanu i sve tamo umrle Pakoštance upisivao u pakošku Maticu umrlih.

Parzago u vizitaciji 1671. godine spominje da su u crkvi sv. Mihovila u Pakoštanima postojala tri oltara: sv. Mihovila, Gospe od Lužarija i sv. Roka, nije bilo sakristije, a pohodio je i crkvicu sv. Justine na otočiću ispred Pakoštana. Sv. Justina¹⁸ izgrađena je na

i u Ugovorima iz 1487. godine te 1489. godine. Prije njega, godine 1474., u Zablacu se spominje svećenik Šimun Matulić. (Petar RUNJE, *Glagoljica u zadarskoj nadbiskupiji u srednjem vijeku*, Gradska knjižnica Zadar, 2005., 113, 118, 119). Dana 28. 2. 1504. u crkvi sv. Donata okupljen je Zbor dvadesetorice svećenika glagoljaša, koji su se borili za svoja prava i prava odsutnih svećenika koja su im bila oduzeta. Župnik sv. Marije u Zablacu, don Petar Patučić nalazi se na popisu odsutnih svećenika. (P. RUNJE, *Glagoljica u zadarskoj nadbiskupiji u srednjem vijeku*, 174, 175, 178). Po popisima svećenika (posebno onih iz otočkih župa) vidi se da su na njima samo župnici, tj. svećenici iz mjesta koja su bila središta župa. Pakoštane ne nalazimo niti jedanput. Tek Bianchi navodi da je 1579. godine Pakoštane bilo župa, jer se na popisu nazočnih na biskupskoj sinodi koju je sazvao zadarski nadbiskup Natale Venier nalazi i župnik Pakoštana. (C. F. BIANCHI, *Kršćanski Zadar, II dio*, 133, 134). To bi ujedno značilo da je Pakoštane u to vrijeme imalo stanovnike.

¹⁵ C. F. BIANCHI, *Kršćanski Zadar, II dio*, 133 navodi da je te godine podignuta kapela sv. Justine, znači da je ipak stanovništvo živjelo u Pakoštanima, odnosno da su se često sklanjali u sigurnija susjedna mjesta i otoke pa se vraćali kad prođe opasnost.

¹⁶ A. R. FILIPI, *Biogradsko – vransko primorje u doba mletačko – turskih ratova*, 571; navodi da je 1597. u Pakoštanima živjelo 12 obitelji; 1614. 14 obitelji.

¹⁷ Državni Arhiv u Splitu, *Obiteljski fond Fanfogna-Garagnin*, br. 156., glagoljski rukopisi, spis br. 64. *Kopija izvačena iz libra parokiala od umrlih zdolu pisanih od Pakoštani – a to ispisano od mene parokijana sadanega doli pisani / 1686 na 10 novembra – kada priminu Viče Škilić, i bi pokopan u crkvi s(ve)t(o)ga Dujma u Pašmanu, ispovida se e u mene don Mikule parokiana i pria e sveti sakrament / 1690 meseca febrnara priminu Miho Škilić, i bi pokopan u crkvi s(ve)t(o)ga Dujma u Pašmanu, i spovidan i kumninan viatikone i ulian i bi pokriplen od mene parokiana od crkve svetoga Mihovila u Pakoštani / U Pakoštani na 17 zunja 1733/ Don Miko Ljubanović / Živući parokian u / Pakoštani – pečatin.*

¹⁸ Bianchi navodi da je kapela podignuta 1670. godine. *U njoj je bio samo jedan oltar, posvećen poznatoj mučenici i zaštitnici, koji je bio pod zaštitom obitelji Punošević.* (C. F. BIANCHI, *Kršćanski Zadar, II dio*, 133.

ostatcima zidova stare crkvice, a tu je bilo i seosko groblje.¹⁹ U dijelu sačuvane matice umrlih otoka Vrgade nalazimo upise po kojima vidimo da su se tu pokapali i umrli iz Vrgade.²⁰ Godine 1675. spominje se pakoški harambaša Marketo (nije navedeno prezime – od njega vjerojatno potječe prezime Marketin), a 1684. glavar Pakoštana bio je Miho Stojanović. Te se godine spominju 87 muškaraca sposobnih za oružje – 81 pješaka i 6 konjanika, 1754. ima 400 stanovnika, a 1801. (Libar broja duš) 121 muških, 91 muških malih; 143 ženskih, malih ženskih 65, a ukupno 420.

TABLICA I

Popis stanovništva zadarskog područja 1634. godine.²¹

Ime sela	Muškarci sposobni za rad	Žene	Dječaci	Djevojčice	Ukupno
Pakoštane	45	55	20	25	145

TABLICA II

Popis stanovništva od 29. rujna 1695. (gen. Providur Daniel Dolfin).²²

Ime sela	Za oružje	Stari	Žene	Dječaci	Djevojčice	Sve
Pakoštane	81	4	60	50	74	269

Uspoređujući ove dvije tablice možemo zaključiti da se u 61 godinu (od 1634. do 1695.) broj muškaraca skoro udvostručio, dok je broj žena ostao gotovo jednak, rođeno je skoro dva puta više dječaka, a tri puta više djevojčica, a od 1608. do 1634. broj se odraslih gotovo udvostručio, dok je broj djece ostao isti.

Filipi navodi Ugovor iz 12. 9. 1597.²³ Ugovor je sklopila Margarita udova ka-

¹⁹ AZDN, *Pakoštane, Glagoljska matica umrlih*, 3; 1794 na 15 otubra priminu po(kojna) Mara Klarića s Maidana iz Vrane u kući Mije Lokića u Pakoštani brez svake naredbe pokopana u crikvi s(vete) Justine na školjicu pod selom; Isto, 38., upis br. 208. Na 8 marča 1828. u Pakoštani priminu Josipp Laczman od godina 82 od bolesti naravske, u svoioi ckuchi bi ispovigen i primi s(veti) sakramenti i bi sprovogen sprovodom angelskim od mene don Jive Cherpeticha capelana od istoga mista i bi ukopan u cimatoriu s(vete) Justine.

²⁰ AZDN, *Vrgada, Glagoljska Matica umrlih od god. 1761. – 1777.*: 1764 godine je Jago Karetina pokopana pri crikvi s(vete) Juštine na školju pod Pakoštani i primila je s(vete) sakramente u Pakoštani od paroka don Pere Kazije.

²¹ Objavljeno u Ivna ANZULOVIĆ, *Popis stanovništva zadarskog područja 1634. godine, Zadarska smotra* 1-3, Zadar, 2000.

²² Roman JELIĆ, *Stanovništvo kopnenog dijela zadarskog područja 1608. i 1695., Zadarska revija* br. 6/1985., godina XXXIV, Zadar, 1985., 559; isto u DAZD, *Dragomanski spisi*, f.CXXIX, 3/5., P.3/6 (bez nadnevka, oko 1674.).

²³ A. R. FILIPI, *Biogradsko – vransko primorje u doba mletačko – turskih ratova*, 571, 572.

petana Bernarda Karnarutića kao skrbnik svog sina Sforza sa MARKOM PUNOŠEVIĆEM sinom JURE i MIHOM RADOŠINOVIĆEM sinom ŠIME, obojica nastanjeni u Biogradu u ime svoje i u ime još 10 osoba. Na popisu su: BELOKVIĆ MATE pok. STIPE iz Zlosela; RAJČEVIĆ MARKO sin IVE iz Zlosela; PRITE MARKO sin pok. MATE iz Zlosela; SAJNOVIĆ JURE iz Zlosela; SIDULJEVIĆ LUKA iz Murtera; BOSNA MARKO iz Murtera; KUŽINOVIĆ MARTIN pok. STIPE iz Biograda; AJAZOVIĆ VUCONE VIDON sin ŠIME iz Biograda; DIKOEVIĆ IVE pok, LOVRE iz Biograda;

PERINOVIĆ IVE pok. NIKOLE iz Biograda, koji su se obvezali stalno nastaniti u starom selu Pakoštanima i podignuti zid oko cijelog sela. Unatoč toj obvezi, na popisu stanovnika jedanaest godina kasnije nalazimo samo dvije osobe iz ovog ugovora:

MARKO PUNOŠ – (u ugovoru Punošević, i jedna druga osoba s prezimenom PUNOŠEVIĆ, NIKOLA (možda njegov sin)) i VUK AJAZOVIĆ i još jedna osoba s ovakvim prezimenom, možda njegov sin ŠIME AJAZOVIĆ, moguće s pogrešnim čitanjem ili greškom u ugovoru ANDRIJA BAČEVIĆ (u ugovoru Rajčević) i Ive Pehćinović (u ugovoru Perinović), a i u jednom slučaju vjerojatno potomci (ako je osoba umrla) sa sličnim prezimenom (IVE i ALEKSANDAR DIKOVIĆ). Za ostale osobe iz ovog ugovora nema podataka. Dakle, to se može protumačiti da oni jesu na popisu iz 1608. godine (ili njihovi potomci), ali s promijenjenim prezimenima.

Nedostaju RADOŠINOVIĆ MIHO sin ŠIME, BELOKVIĆ MATE pok. STIPE, PRITE MARKO pok. MATE, JURE SAJNOVIĆ (na popisu postoje dvije nove osobe s imenom Jure – Svičarić Jurašin i Jure Ljubović), SIDULJEVIĆ LUKA, BOSNA MARKO, KUŽINOVIĆ MARTIN pok. STIPE.

TABLICA III²⁴

Ime i prezime	Starci	Sposobni	Žene	Dječaci	Djevojčice
Pop Ivan iz Sutomišćice, župnik	-	1	-	-	-
Ivan Pilicarić, sudac	-	1	1	3	1
Vukava Škilića	1	1	1	-	-
Šime Ajazović	-	1	1	1	3
Bare Prokić	-	1	1	1	1
Vuk Ajazović	-	1	1	1	3
Marko Punoš	-	3	1	-	-

²⁴ R. JELIĆ, Stanovništvo kopnenog dijela zadarskog područja, 560 (Gradski knez Zadra Oktavijan Mocenigo).

Andrija Bačević	-	1	1	3	-
Vuk Diković	-	1	1	1	3
Vuk Vežiljević	-	1	1	1	-
Nikola Punošević	-	1	1	3	2
„Pace“ (Mirka?) Milić-a	-	1	1	1	1
Jurašin Svičarić	-	1	1	1	2
Ivan Pehćinović	-	1	1	2	1
Aleksandar Diković	-	1	1	1	1
Bogdan Dlančić	-	1	1	2	3
Jure Ljubović	-	2	3	4	-
Gosp. Alvize de Filipis	-	4	2	-	-
Ukupno	1	28	23	26	21

Sudac sela IVAN PILICARIĆ nije u Ugovoru iz 1597., bilo bi čudno da je netko tko se tek doselio postao sudac, glavni čovjek u selu. Dakle, radi se ili o starosjediocu, koji je prije potpisivanja ugovora živio tu pa se vratio iz izbjeglištva ili potomku jedne osobe sa Ugovora. A možda se radi o jednoj od osoba s Ugovora, ali s promijenjenim prezimenom. Ista stvar je i sa Vukavom Škilićem, Barom Prokićem, Mirkom Milićem, Jurašinom Svitarićem, Bogdanom Dlančićem i Jurom Ljubovićem. S druge strane, postoji mogućnost da su sve osobe s ugovora starosjedoci, jer su dvije osobe bile opunomoćene da potpisuju u ime deset drugih, koje su vjerojatno poznavali i koji su vjerojatno bili glavari sela. Kao što je već rečeno, stanovništvo je često bježalo u susjedna sigurnija mjesta i otoke, pa se stalno vraćalo. Nema razloga da tako nije bilo i ovaj put.

Filipi²⁵ 1614. spominje Skiliće, Punoševiče, Rajčeviće, Veličiće, Svitariće, Plančiče i Bilokviće (Belokvić je bio u ugovoru 1597., 1608. ga nema na popisu, a pojavljuje se opet 1614. dakle, cijelo je vrijeme stanovnik Pakoštana, ali s izmijenjenim prezimenom).

Jedan od sačuvanih glagoljskih kodeksa je Knjiga duša, koja je vođena u razdoblju od 1690. do 1802. U donjoj tablici navest ću primjere za samo pet prvih godina (ukupno je napravljen ili cijeli popis ili suma ispovijedanih i pričešćenih za stotinjak godina) na osnovu kojih se može vidjeti kako su se mijenjala prezimena. Nemoguće je bilo napraviti u članku tablice za sve godine.

²⁵ A. R. FILIPI, Biogradsko – vransko primorje u doba mletačko – turskih ratova, 572.

TABLICA IV NAPRAVLJENA NA OSNOVU KNJIGE DUŠA²⁶

1690. (nepotpuna)	1691.	1692.	1693.	1694.
Ajazova Mara Ajazović (...)ga Ajazović Miho	Ajazova Jaga Ajazova Mara	Ajazova Jaga Ajazova Mara Ajazova Stana	Mara Ajazova Jaga Ajazova Stana Ajazova	Mara Ajazova Jaga Ajazova Stana Ajazova ¹
Bačev Ante Bačev Bare Bačeva Dora Bačeva Jaga Bačević Pere Bačević Tadija Bačev Bare Bačev Grgo Bačev Šime Bačev Tome Bačeva (...)ka Bačeva Kata Bačević Adam Bačević Jerka Bačević Manda Bačević Marko Bačević Mate Bačević Miho Bačevića Luca Bačinića Stana Barić? Ante?	Bačević Ive Bačević Jure? Bačević Miho Bačević Pere Bačević Stoše Bačević Šime Bačevića Jerka Bačevića Kata Bačevića Mada Da(lakova) Jela Dalak Mate Dalakov Adam Dalakov Ante Dalakova Luca Dalakova Ursa	Bačević Adam Bačević Ante Bačević Bare Bačević Ive Bačević Miho Bačević Pere Bačević Šime Bačević Tome Bačevića Dora Bačevića Luca Bačkova Jerka Bačkova Kata Bačkova Manda Dalak Mate	Miho Bačkov Ive Bačkov Pere Bačkov Adam Dalakov Šime Bačkov Ante Dalakov Bare Bačkov Luca Dalakova Tome Bačkov Dora Dalakova Kata Bačkova Jela Dalakova Jerka Bačkova Manda Bačkova	Miho Bačkov Ive Bačkov Pere Bačkov Šime Bačkov Adam Dalakov Bare Bačkov Tome Bačkov Kata Bačkova Ante Dalak Jerka Bačkova Manda Bačkova Luca Dalakova Dora Dalakova Jela Dalakova
Brasin? (...)a	Abaracin? (Baraka?) Ilija Baracina Matija dali je Baraka? L(...)bacin (Baracin?) Agust	Baracin Agustin Baracin Ilija Baracin Nikola Baracina Matija	Ilija Baracin Agustin Baracin Nikola Baracin Matija Baracina	Ilija Barcin Matija Baracina Agustin Baracin Nikola Baracin ²
Bovan Ante Bovanova Jaga	Bovan Stipe Bovanov Bovanov? Grgo Bovanova Jaga Bovin Ante	Bovanov Grgo Bovanov Stipe Bovanova Anica	Stipe Bovan Grgo Bovan Anica Bovanova Ante Bovan Jaga Bovanova	Stipe Bovan Anica Bovanova Miko Bovan Grgo Bovan Ante Bovan Jaga Bovanova ³
Bunguro Jure Bungurov Marko	Bungurov Jure Bungurov Kate Bungurov Marko Bungurov Šime Bungurova Anica	Bungurov Jure Bungurov Marko Bungurov Šime Bungurova Anica	Jure Bungurov Šime Bugurov Marko Bungurov Mate Bungurov Luca Bungurova	Jure Bungur Marko Bungurov Šime Bungurov Mate Bungurov Luca Bungurova ⁴

²⁶ AZDN, *Pakoštane, Glagoljski broj duša 1690. – 1802.*, Knjiga je na početku oštećena tako da nedostaje nekoliko stranica za 1690. godinu.

	Cocin Jure Cocina Anica Cocina Luca Cocina Manda	Cocin Jure Cocina Anica Cocina Manda Cocina Luca	Luca Cocina Anica Cocina Mada Cocina	Luca Cocina Anica Cocina Mate Cocin Manda Cocina
Čudinov Mate Čudinova Kata Čudinova Mara Čudinova Satana Proćin Bariša Proćin Pere Proćin Tome Proćina Dora Barišin Bože	Čudin(o)v Tome Čudina Jure Čudinov Mate Čudinov Pere Čudinova Kata Čudinova Mara Čudinova Stana Proćin Bože Proćina Dora Proćina Stana Prošin Bare	Čudinov Mate Čudinov Tome Čudinova Kata Čudinova Stana Proćin Bože Proćina Dora Barišina Stana	Bare Proćin Bože Proćin Pere Čudina Stana Proćina Tome Čudina Mate Čudina Mate Čudina Kata Čudinova Stana Čudinova Dora Proćina	Bariša Proćin Stana Barišina Bože Barišin Tome Čudina Mate Čudina Kata Čudinova Stana Čudinova
Gaparova Luca Gašparov Stipe Gašparova Kate Dlačić Ante	Gašparov Grgo Gašpin Ante Gašpin Bare Gašpin Stipe Gašpina Jela Gašpina Kata Gašpina Luca	Gašparov? Grga? Gajšpi? Bare Gašparova Jela Gašparova Kata Gašparova Luca Gašpin Ante Gašpin Stipe	Grgo Gašpin Bare Gašpin Luca Gašpina Stipe Gašpina Kata Gašpina Jela Gašpina	Bare Gašparov Kata Gaparova Luca Gašparova Manda Gašparova Stipe Gašpin Jela Gašparova Anica Gašparova Tome Gašparov
Stojanova Stoša Š(k)?ilić jakov Škilića (...)ate Škilića (...)ati Škilića (...)ka	Hanbašin Jure Hanbašina Kata Hanbašina Luca Hanbašina Matija Hanbašina Stoš(a) Škilić Grgo Škilić Jakov Škilića Kata Škilića Ma(n)da	Haranbašina Matija Stojanova Kata Stojanova Manda Stojanova Stoša Škilić Grgo Škilić Jakov Škilić Jure	Jakov Stojanov Grgo Stojanov Manda Stojanova Mada Stojanova Jure Stojanov Matija Stojanova Stošija Stojanova Luca Stojanova	Jakov Stojanov Kata Stojanova Manda Stojanova Jure Stojanov Grgo Stojanov Matija Stojanova Stošja Stojanova Martin Stojanov Luca Stojanova ⁵
Pilicarić Ive Pilicarić Jure Pilicarić Mih(o) Pilicarić Tome	Jicin Jive Jicin Miho Lacmanova Jela Lamanova Anica Pilicarić Jure Jicin Grgo	Jicin Grgo Jicin Ive Jicin Miho Jicina Anica Jicina Jela	Miho Jicin Jure Jicin Jela Lacmanova Kata Lacmanova Ive Jicin	Miho Jicin Anica Jicina Ive Jicin Jele Lacmanova Jure Laman Manda Lacmanova
Juričin Mate Juričina J(...)a Juričina Manda	Juričin Ive Juričin Martin Juričin Mate Juričin Miko Juričin Tome Juričina Jela Juričina Manda Juričina Mara	Juričin Ive Juričin Jure Juričin Martin Juričin Mate Juričin Miko Juričin Tome Juričina Luca Juričina Manda	Mate Juričin Ive Juričin Miko Juričin Tome Juričin Jela Juričina Mara Juričina Martin Juričin Manda Juričina Luca Juričina Jaga Juričina	Mate Juričin Ive Juričin Miko Juričin Tome Juričin Jela Juričina Mara Juričina Jaga Juričina Manda Juričina Martin Juričin Manda Juričina Luca Juričina Matija Juričina

	Kapov Martin Kapov Nikola Kapov Šime	Kapov Šime Mihočev Martin Mihočev Nikola Mihočeva Manda	Šime Kapov Manda Kapova Nikola Kapov	Šime Kapov Manda Kapova Nikola Kapov Martin Kapov
	Kazin Mate Kazin Pere Kazina Anica Kazina Jaga	Kazin Jere Kazin Mate Kazina Anica Kazina Jaga	Mate Kazin Pere Kazin Jaga Kazina Anica Kazina	Pere Kazin Mate Kazin Jaga Kazina Anica Kazina
	Kuk(e)v Stipe Kukina Anica Kuklev Ive Kuklević Miho Rašina Jaga Rašina Jela /š/ Rašina Manda Rašina Stana Rašina Vujava	Kuklev (..)v(...) Kuklev Miho Rašin Stipe Rašina Jaga Rašina Jela Rašina Manda Rašina Stana	Miho Kuklev Ive Rašin Stipe Rašin Vujava Rašina Jela Rašina Manda Rašina Stana Rašina Jaga Rašina Stipe Rašin	Miho Kuklev Ive Rašin Vujava Rašina Jaga Rašina Jela Rašina Stana Rašina Stipe Rašin
Ivičić (...)ve? Ivičina Ursa? Kurtova Nic Kurtović (...)me Kurtović ?	Kurtov Ante Kurtov Pere Kurtov Šime Kurtov Tame(!) Kurtova Anica Kurtova Anka Kurtova Jaga Kurtova Stana Kurtovića Šime	Kurtov Ante Kurtov Pere Kurtov Šime Kurtov Tome Kurtova Anica Kurtova Anica Kurtova Jaga Kurtova Jela Kurtova Stana	Tome Kurtov Tome Kurtov Šime Kurtov Ante Kurtov Pere Kurtov Miho Kurtov Šime Kurtov Anica Kurtova Juština Ivičina Stana Kurtova Jaga Kurtova Jela Kurtova	Tome Kurtov Ante Kurtov Pere Kurtov Jaga Kurtova Stana Kurtova Jela Kurtova ⁶
	Lešin Miho Lešin Miho Lešin Jure Lešina Barica Lešina Jerka	Lešin Adam Lešin Jure Lešin Miho Lešina Barica Lešina Jerka	Miho Lešić Jure Lešić Jerka Lešina Barica Lešina	Jure Lešin Vuče Lešin Miho Lešin Jerka Vulinova Barica Vulinova Jaga Vulinova
Jik Marko Jikov Nikola Jikova Luca Lukin Jadre Lukin Luka Lukin Martin Lukin Mate Lukin Pere Lukina Kata Lukina Manda Lukina Tomica	Lukin Jadre Lukin Luka Lukin Marko Lukin Martin Lukin Mate Lukin Nikola Lukin Pere Lukina Kata Lukina Luca Lukina Mada Lukina Matija Lukina Tomica	Lukin Luka Lukin Martin Lukin Mate Lukin Pere Lukina Kata Lukina Matija Dik Marko Jikov Nikola Jikova Luca	Luka Lukin Kata Lukina Matija Lukčeva Nikola Jih Martin Lukin Luca Jikova Jadre Lukin Manda Jikova Tomica Lukina Mada Lukina	Miho Lukač Katata Lukačeva Matija Lukčeva Nikola Jik Luca Jikova Manda Jikova Martin Lukin Jare Lukin Manda Lukina

G. Franov Živković • Prezimena mjesta Pakoštane u 17. i 18. stoljeću...

	Ma(...) Macin Grgo Macin Ilija Macin Martin Macina Kata Macina Manda Milin Mate	Macin Grgo Macin Martin Macina Kata (...)in Ilija Milin Mate	Mate Milin Ilija Macin Kata Macina Martin Macin Grgo Macin	Mate Milin Kata Milina Grgo Milin Martin Milin
	Mah(san)? (...) Mahsan Jure Mahsanova ...a Mahsanova Matija Masan Ive	Mahsan Ive Mahsanov Jure Mahsanova Kata Mahsanova Matija	Ive Mahsan Jure Masan Pere Mahsan Matija Mahsanova Kata Mahsanova	Iva Mahsan Jure Mahsan Matija Mahsanova Pere Mahsa Kata Mahsanova
Marketin Ive Marketina Manda Marketina Matija Krpetin Vid? Krpentina Stoša	Marketin Bare Marketin Grgo Marketin Ive Marketina Jaga Marketina Luca Marketina Manda Marketina Matija	Marketin Bare Marketin Grgo Marketin Matija Marketina Jaga Marketina Luca Marketina Manda	Bare Marketa Ive Marketin Grgo Marketin Matija Marketina Jaga Marketina Manda Marketina	Bare Marketin Ive Marketin Grgo Marketin Matija Maketina Manda Marketina Luca Marketina Stoša Marketina
Juština Jaga	Mikecina Anica Mikecin Šime Mikecina Jušta Mikecina Mara	Juština Anica Juština Mara (...) Jušta	Šime Juštin Anica Juština Mara Juština	Šime Juštin Matija Juština Anica Juština Mara Juština
	Mikuličin Gorgo Mikuličina Kata Mikuličina Luca Mikuličina Mara	Mikuličina Kata	Grgo Mikulčin Kata Mikulčina Luca Mikulčina Mara Mikulčina Stana Mikulčina	Grgo Mikuličin Kata Mikuliči Luca Mikuličina Mara Mikuličina
Punošev Luvre Punošev Šime Punoševa Kata Punoševa Manda Punoševa Mara	Punošev Bare Punošev Grgo Punošev Jure Punošev Lovre ⁷ Punošev Stipe Punošev Tome Punoševa Kata Punoševa Mada Bakin Bare Bakin Jadre Bakina Jela Bakina Petrica Bakin Bare Bakin Jadre Bakina Jela Bakina Petrica ⁸	Lokina Kata Lokina Manda Punošev Bare Punošev Grgo Punošev Jadre Punošev Jure Punošev Lovre Punošev Stipe Punošev Tome Punoševa Jela Punoševa Petrica	Bare Punošev Stipe Punošev Grgo Punošev Jadre Punošev Jure Punošev Tome Punošev Jela Punoševa Petrica Punoševa Lovre Punošev Marko Punošev Kata Punoševa Manda Punoševa	Bare Punošev Stipe Punošev Jare Punošev Tome Punošev Jure Punošev Jela Punoševa Petrica Punoševa Lovre Punošev Marko Punošev Kata Punoševa Manda Punoševa
	Šarić Jure Šarića Ivanica Šarića Ivanica Šarićev Mate Šarićev Tome	Šarić Jure Šarić Mate Šarić Tome Šarića Anica Šarića Ivanica Šarića Jela	Jure Šarić Tome Šarić Mate Šarić Ivanica Šarića Anica Šarića Jela Šarića	Jure Šarić Mate Šarić Ivanica Šarića Anica Šarića Jela Šarića

Šarina Anica Šarina Kata Šarlina (...) vi	Šarin Ive Šarina Anica Šarina Kata Šarina Ursa	Šarin Ive Šarina Anica Šarina Kata	Ive Šarin Anica Šarina	Ive Šarin Anica Šarina
Taraba Jure Tarabin Pere Tarabina Luca Tarabina Matija Tarabina Ursa	Tabina Ursa Taraba Jure Taraba Jure Taraba Pere Taraba Šime Tarabina Kata Tarabina Matija Tarabina S(t)ana	Tarabin Jure Tarabin Šime Tarabina Kata Tarabina Usta Vukojev Jure Vukojev Pere Vukojeva Matija	Šime Tarabin Šime Tarabin Ursa Tarabina Kata Tarabina Pere Taraba Jure Tarabin Matija Tarabina Stana Tarabina	Šime Taraba Ursa Tarabina Kata Tarabina Pere Taraba Jure Taraba Matija Tarabina Stana Tarabina
	Vezilev Miho Vezilev Miko Vezilev Pere Vezileva Kata Vučkova Anica Vučkova Jela Vučkova Anica Vučkova Jela	Vezilev Bare Vezilev Gorgo Vezilev Miko Vezilev Pere Vezileva Anica Vezileva Jela Vezileva Luca Vezileva Ivana	Miho Vezilev Pere Vezilev Anica Vezileva Jela Vezileva Manda Vezileva Kata Mišurina	Pere Vezilev Miše Vučkov Anica Vezileva Jela Vezileva Manda Vezileva Stana Vezileva Kata Mišurina

- 1 *Ajazovi se u Knjizi duša javljaju zadnji put 1716. godine (Matija Ajazova).*
 2 *Kasnije se članovi ove obitelji pišu u Knjizi duša kao Vujasini.*
 3 *Bovanovi se u Knjizi duša pišu i*
- kao Draškići i kao Plačari.*
 4 *Jedna loza Bungurovih kasnije se piše kao Čurlini.*
 5 *U kasnijim se godinama članovi zapisuju i kao Škilići.*
 6 *Kurtovi se u Knjizi duša često i*
- nazivaju Ivičini.*
 7 *Knjiga godova 4. 7. (bez godine) – Lovre Punošević LOKO.*
 8 *Kasnije se javljaju isti članovi kao Punoševi.*

Roman Jelić u svom je članku naveo imena kućedomačina prema popisu geometra Cosima Farentinia iz 1709., 1756. A Rimac i Mladineo donose popise posjeda također iz 1708., međutim popis je različit od Jelićevog te u ovoj knjizi nalazimo i posjednike zemalja izvan Pakoštana (Vrana, Filipjakov, Tinj, Biograd).

TABLICA V²⁷

Imena kuće domaćina biogradskog primorja prema katastru od 1709. (prema popisu geometra Cosma Faventinija)

Bajčević Ante	Gašparović Bare	Prebilović Lovre
Bajčević Bare	Gašparović Stipe	Prodan Grgo
Bajčević Mate	Jićić Jure	Punoš Bare
Bajčević Miho	Granić Mate	Punoš Mate
Baračić Ivan	Ivičić Nikola	Punošević Lovre
Baračić Božo	Juričić Ante	Spingarol Frane, pukovnik

²⁷ Roman JELIĆ, Tri priloga o stanovništvu biogradskog primorja (Dokumenti), *Zadarska revija*, god. XXXV, br.3/1987., Zadar, 1987.

Baračić Jure	Juričić Ivan	Šarić Jure
Bungurović Marko	Juričić Miho	Šarić Mate
Bungurović Šime	Krpeta Vid	Škiljić Jakov
Čudina Toma	Kukić Martin	Škiljić Jure
Drašković Ante	Kukić Miho	Veziljević Bare
Drašković Ivan reč. Maranović	Kukić Nikola	Veziljević Grgo
Drašković Jakov	Kukuljević Miho	Veziljević Miho
Drašković Jure	Kurtović Grgo rečeni Vitanović	Vukojević Ivan
Drašković Mate	Kurtović Toma	Vukojević Jakov
Drašković Nikola	Lešić Ivan rečeni Vulinović	Vukojević Mihovil
Drašković Stipe	Mihočević Šime	Vukojević Šime

TABLICA VI²⁸
PAKOŠTANE

Bajčević Ante pok. Mate	Gašparović Bože pok. Grge	Mihočević Šime pok. Mihe
Bajčević Bartol pok. Marka	Gašparović Bartol pok. Grge	Protić Božo pok. Bartola
Bajčević Mate pok. Adama	Gašparović Stipe pok. Adama	Punoš Bartol pok. Vuke
Bajčević Miho pok. Jure	Jićić Jure pok. Mihe	Punoš Mate pok. Mije
Barešić Ivan pok. Bartola	Granić Mate pok. Grge	Punošević Lovre pok. Vida
Barešić Ilija	Ivičić Nikola pok. Jure	Šarić Jure pok. Grge
Barešić Jure pok. Ante	Jurišić Ante pok. Martina	Šarić Ivan pok. Grge
Barešić Božo pok. Bartola	Jurišić Ivan pok. Grge	Šarić Mate pok. Grge
Bungurović Marko pok. Jure	Jurišić Miho pok. Mate	Škiljić Jakov pok. Grge
Bungurović Šime pok. Petra	Krpeta Vid pok. Ivana	Škiljić Jure pok. Mihe
Čudina Toma pok. Jure	Lukić Miho pok. Luke	Veziljević Bartol pok. Adama
Drašković Ante pok. Bartola	Lukić Martin pok. Mate	Veziljević Grgo pok. Mije
Drašković Ivan reč. Macanović	Lukić Nikola pok. Marka	Veziljević Miho pok. Adama
Drašković Jure reč. Macanović	Kukuljević Miho pok. Mate	Vukojević Jakov pok. Petra
Drašković Mate pok. Tome	Kurtović Toma pok. Jure	Vukojević Šime pok. Jure
Drašković Nikola pok. Bartola	Lešić Ivan reč. Vulinović pok. Jure	Vukojević Ante
Drašković Stipe pok. Bartola	Lešić Vučen pok. Jure	Grgo Šavlija iz Bubnjana

²⁸ Marko RIMAC/Goran MLADINEO: *Zadarsko okružje na mletačkom katastru iz 1709. godine*, Prvi dio, / Donji Kotar; Državni arhiv u Zadru, Zadar, 2009., 132 – 138.

KATASTAR 1708. – ostala mjesta u kojima Pakoštanci imaju zemlju: TINJ²⁹

Nikola Barešić iz Pakošтана	Petar Maksan iz Pakošтана
-----------------------------	---------------------------

BIOGRAD³⁰

Ante Baković iz Pakošтана	Mijo Lučić iz Pakošтана	Šime Bungurović iz Pakošтана
Ante Jurišić iz Pakošтана	Mijo Kukljević iz Pakošтана	Šime Bungurović iz Pakošтана
Ante Drašković iz Pakošтана	Mijo Jurešić iz Pakošтана	Stipe Drašković iz Pakošтана
Ante Grušić iz Pakošтана	Mate Granić iz Pakošтана	Toma Kurtović iz Pakošтана
Bartol Bajčević (Barčević) iz Pakošтана	Mijo Barčević iz Pakošтана	Toma Čudina iz Pakošтана
Bartol Večelević ⁹ iz Pakošтана	Mate Punoš iz Pakošтана	Vid Krpeta iz Pakošтана
Bartol Punoš iz Pakošтана	Mate Barčević iz Pakošтана	Jure Barešić iz Pakošтана
Bartol Gospavić iz Pakošтана	Nikola Ilković iz Pakošтана	Jure Šarić iz Pakošтана
Grgo Šilić iz Pakošтана	Božo Barešić iz Pakošтана	Jure Baraić (Barešić?) iz Pakošтана
Lovre Punoš iz Pakošтана	Nikola Drašković iz Pakošтана	Jure Drašković iz Pakošтана
Mijo Veseljević iz Pakošтана	Nikola Lučić iz Pakošтана	Jure Ičić iz Pakošтана
Mate Drašković iz Pakošтана	Šime Miočević iz Pakošтана	Ivan Drašković iz Pakošтана
Marko Bungurović iz Pakošтана	Stipe Gašparović iz Pakošтана	Jure Juričić iz Pakošтана
Mate Šarić iz Pakošтана	Šime Vukojević iz Pakošтана	Jure Škilić iz Pakošтана
		Ivan Lešić iz Pakošтана

VRANA³¹

Ante Bajčević iz Pakošтана	Mate Drašković iz Pakošтана	Stipe Drašković iz Pakošтана
Ante Drašković iz Pakošтана	Mate Granić iz Pakošтана	Šime Bungurović iz Pakošтана
Ante Jurišić iz Pakošтана	Mijo Vežiljević iz Pakošтана	Šime Vukojević iz Pakošтана
Bartol Punoš iz Pakošтана	Mijo Jurišić iz Pakošтана	Toma Čudina iz Pakošтана
Bartol Vežiljević iz Pakošтана	Mijo Kukljević iz Pakošтана	Toma Kurtović iz Pakošтана
Bartol Gašparović iz Pakošтана	Marko Punoš iz Pakošтана	Ivan Jurišić iz Pakošтана
Bartol Bajčević iz Pakošтана	Mijo Drašković iz Pakošтана	Kapitan Jure Škilić iz Pakošтана

²⁹ M. RIMAC/G. MLADINEO: *Zadarsko okružje na mletačkom katastru iz 1709. godine*, Prvi dio, /Donji Kotar; 68 – 77.

³⁰ M. RIMAC/G. MLADINEO: *Zadarsko okružje na mletačkom katastru iz 1709. godine*, Prvi dio, /Donji Kotar; 98 – 119.

³¹ M. RIMAC/G. MLADINEO: *Zadarsko okružje na mletačkom katastru iz 1709. godine*, Prvi dio, /Donji Kotar; 140 – 153.

Grgo Punoš iz Pakoštana	Marko Bungurović iz Pakoštana	Jure Jicić iz Pakoštana
Grgo Veziljević iz Pakoštana	Mate Bajčević iz Pakoštana	Jure Barešić iz Pakoštana
Jakov Šilić iz Pakoštana	Mijo Kukljević iz Pakoštana	Ivan Lešić iz Pakoštana
Lovre Punoš iz Pakoštana	Nikola Lukić iz Pakoštana	Ivan Macanović iz Pakoštana
Mate Punoš iz Pakoštana	Nikola Ivičić iz Pakoštana	Ivan Šarić iz Pakoštana
Martin Lukić iz Pakoštana	Petar Vukojević rečeni Jurišić iz Pakoštana	Ivan Rašić iz Pakoštana
Mijo Lukić iz Pakoštana	Stipe Gašparović iz Pakoštana	Ivan Barešić iz Pakoštana
Mijo Bajčević iz Pakoštana	Šime Mihočević iz Pakoštana	

TABLICA VII³²

Imena kućedomačina biogradskog primorja koji su bili predviđeni da dobiju zemlju na osnovi Grimanijeva zakona iz 1756.

Bakija Miško	Gruičić Jakov	Miočević Šime
Bašković Gašpar	Jurešić Grgo	Pančić Šime
Bungur Grgo	Jurešić Ive pok. Tome	Plaćar Bare
Bungur Marko	Juričić Jerko	Plaćar Tome
Bungur Nikola	Juričić Jure	Punoš Ive
Bungur Pere	Kazija Nikola	Punoš Mate rečeni Bunja
Bungur Toma	Krpetić Grgo	Šarin Šime
Čudina Šime	Kurtović Ive	Vujasin Miško
Drašković Šime	Maksanović Marko	Vukov Mate
Gašparović Miško	Maksanović Mate	Vulinović Mate
Gašparović Šime	Miočević Grgo	Vuškić Ante
Gašparović Tome		

Pakoštanci koji su dobili posjed u Vrani:

Baričić Šime	Nikolin Ive	Škiljić Filip
Baričić Nikola	Pančić Dujo	Šošić Ive
Čudina Grgo	Punoš Martin	Šošić Jakov

³² R. JELIĆ: Tri priloga o stanovništvu biogradskog primorja, *Zadarska revija*, 555 – 573.

Čudina Marko	Rašin Ante	Šošin Ante
Dalako Šime	Rašin Šime	Veziljević Šime
Dalako Nikola	Rašin Šime	Vukov Jure
Kostiera Bare	Šarin Ante	Bošković (Vušković?) Ante
Lasman Bare	Šarin Grgo	Soppe Blaž
Lokić Ilija	Šarin Toma	Crkva u Pakoštanima i u Vrani
Lokić Ive	Škiljić Ive	Glavar u Pakoštanima i Vrani
Mirčetić Miho		

PREZIMENA:

Mnoga od nestalih prezimena još se uvijek zadržavaju kao nadimci, a neka kasnije ponovno postaju prezime i miješaju se sa drugima (vjerojatno vjenčanjem) tako da u 19. stoljeću dobivamo mnoge kombinacije, a koja su prezimena opstala do 19. st. te nadimci pojedinih obitelji mogu se vidjeti u Anagrafu s kraja 19. st.³³

³³ AZDN, Anagraf (*Status Animarum*) s kraja 19. st. na prvih je nekoliko stranica kazalo obitelji. Stranice su prilično oštećene tako da su neki dijelovi su teško čitljivi. Obitelji u Pakoštanima su sljedeće: Bačkov Bare p. Luke, Bačkov Mate p. Luke, Bakija Vice p. Frane, Bakija Marko p. Frane, Bakija Šime p. Stipe, Bakija Marko p. Josipa s nadimkom Galija, Bakija Valentin Joso p. Šime s nadimkom Vučko, Bakija Lucija udovica p. Mate, Barešić Petrica udovica pok. Ante, Barešić Mate pok. Jure, Barešić Miho pok. Stipe, Barešić Ive pok. Marka, Barešić Grgo pok. Pere, Barešić Kata pok. Krste, Barešić Tomica pok. Ivana, Barešić Antica pok. Jose, Barešić Šime pok. Nikole zvani Čižme, Barešić Ante pok. Šime zvani Babe, Barešić Marko pok. Šime, Bunja Bože pok. Šime, Bungur Vulin Marko pok. Jose, Bungur Vulin Krsto pok. Mate, Bungur Vulin Stana pok. Mate, Bungur Vulin Križan pok. Ive, Bungur Maša žena pok. Šime, Čudina Joso pok. Tome zvani Štente, Čudina Marko pok. Pere zvani Franić, Čudina Šime pok. Pere zvani Baus, Čudina Mate pok. Krše, Čudina Tome pok. Frane zvani Žutin, Čudina Luka pok. Jose zvani Žutin, Čudina Ante pok. Frane zvani Žutin, Čudina Žarković Joso pok. Frane, Čudina Luka pok. Marka zvani Čale, Čudina Marko Nikolin zvani Đako, Čudina Šime pok. Ivana zvani Čale, Čudina Maša udovica pok. Pere, Čudina Ivanica udovica pok. Mate zvani Lako, Čudina Martin pok. Jose, Čudina Marko pok. Jose, Čudina Šime i Ante pok. Mate zvani Vujo, Ivas Mijat pok. Šime, Ivas Mate i Ivan pok. Šime, Juričin Šime pok. Marka, Juričin Cvita udovica pok. Marka zvani Bilin, Juričin Mate pok. Nikole zvani Bilin, Juričin Miho pok. Nikole zvani Bilin, Juričin Cvita pok. Križana zvani Bilin, Kazija Peka udova pok. Mate, Kazija Pere pok. Mate, Kazija B? Roko pok. Marka, Kazija Frane Bakija, Kazija Frane pok. Križana, Kazija Joso pok. Jakova zvani Miše?, Krpeta Martin pok. Mate, Krpeta Marko pok. Mate, Krpeta Š(...) Mate pok. Jose, Krpeta Š(...) Bare pok. Bože, Kukin Ante pok. Frane, Kurtov Križan pok. Ante, Kurtov Joso pok. Ante, Kurtov Bare pok. Krševana, Kurtov Bene pok. Krše, Kurtov Šime Luka pok. Marka zvani Mrce?, Kurtov Šime Marko pok. Mate, Lacman Tome Niko pok. Marko, Lacman Joso pok. Ivana Merkul?, Lacman Šime pok. Martina, Lacman Šime Luka pok. Roka, Lokin Milkin Marko pok. Kuzmana?, Lokin Bože pok. Frane, Lukin Ive pok. Tome, Lukin Maksan? Nikola pok. Miška, Lukin Maksan? Tome i Andrija pok. Šime, Lukin Maksan? Miho pok. Mate, Lukin Maksan? Vice pok. Jose, Lukin Maksan? Luka pok. Marka, Marketin Ante pok. Ilija zvani Majer, Marketin Franica udovica pok. Jose, Marketin Mate pok. Bare, Miočev Nikola pok. Luke, Nikolin Stana pok. Blaža, Nikolin Mate pok. Pere, Nikolin Tome pok. Šime, Pandža Lalin Jakov pok. Šime, Petrić Marta pok. Ive, Petrić Mate pok. Pere, Radin Jerka pok. Tome, Rašin – Vuko Mate pok. Marka zvani Grenzola?, Rašin Ante pok. Jose zvani Barak, Rašin Ivan pok. Marka, Rašin Miho pok.

S obzirom da prezimana nisu stalna u Pakoštanima možemo naći ova pretvaranja prezimana iz patronimika, matronimika ili nadimaka tijekom 17. i 18. stoljeća. U istraživanju sam bila ograničena nedostatkom matičnih knjiga iz tog razdoblja, i ostalih dokumenata koje su, posebno u otočkim župama, sačuvane do danas.³⁴ Zato ću samo nabrojiti do kojih sam rezultata za pojedina prezimana došla. Pretpostavke o ostalim pretvaranjima neću iznositi bez dokaza.

U Knjizi duša se skoro za sva prezimana može pratiti njihov razvoj, odnosno pretvaranja, kao što se može za pet godina pratiti u TABLICI IV.

AJAZOVIĆ

Na ugovoru iz 1597. godine postoji osoba AJAZOVIĆ VUCONE VIDON sin ŠIME iz Biograda. Jedanaest godina kasnije, na popisu pučanstva 1608. godine nalazimo dvije obitelji Ajazović. Vuk Ajazović sa suprugom, sinom i tri kćeri (moguće osoba s ugovora) te Šime Ajazović sa suprugom, kćeri i tri sina. Ajazovi nestaju (po Knjizi duša) iza 1716. godine, kada se na popisu pojavljuje Matija Ajazova bez drugih članova. Je li se radilo o pretvaranju u neko drugo prezime nije moguće povezati.

BAJČEVIĆ³⁵/BAČEVIĆ/DALAK/BAČKOV/GAZETIN

Na Ugovoru iz 1597. postoji osoba Marko Rajčević sin Ive iz Zlosela, moguće s pogrešnim čitanjem ili greškom na Ugovoru, iako Filipi ponovno spominje da su 1614. godine u Pakoštanima postojali Rajčevići, to znači da su cijelo vrijeme, pa i za vrijeme popisa 1608. godine, prebivali u Pakoštanima. Na popisu 1608. godine pojavljuje se

Jakova, Rašin Maša udovica pok. Roke, Rašin Šinka pok. Bare, Rosan Joso pok. Frane zvani Deve, Rosan Ivan pok. Nikole zvani Plačar, Rosan Stana pok. Jose zvani Plačar, Rosan Maša pok. Šime zvani Plačar, Sambunjak Šime pok. Mome zvani Plačar, Sambunjak Luka pok. Mome zvani Plačar, Sambunjak Krše pok. Jakova zvani Plačar, Škiljić Tome pok. Pere zvani Peškarov, Škiljić Mate pok. Ive, Škiljić Šarić Jakov pok. Mate zvani Rerin?, Škiljić Šarić Šime pok. Mate zvani Rerin?, Škiljić Šarić Križan pok. Mate zvani Rerin?, Škiljić Šarić Jose pok. Jakova zvani Knjaja, Škiljić Šarić Jakov pok. Šime zvani Špuja?, Škiljić Šarić Cvita udovica pok. Mate, Škiljić Šarić Križan pok. Pere, Škiljić Šarić Bare pok. Ivana, Šarin Šime pok. Ivana, Šarin Frane pok. Ivana, Šarin Ilija pok. Ivana, Šarin Bare Mate pok. Ivana, Šarin M(...) Križan pok. Ivana, Šarin Joso pok. Marka, Šarin Cvita udovica pok. Mihe, Stojanov Mate pok. Šime zvani Bradaš, Stojanov Ive pok. Vice zvani Ćirin, Stojanov Frane pok. Vice zvani Ćirin, Stojanov Marko pok. Ante zvani Ćirin, Stojanov Frane pok. Šime zvani Ćirin, Stojanov Božica udovica pok. Mate, Stojanov Nikola pok. Jose, Stojanov Ive pok. Jakova, Tutta Mate pok. Krše, Vučkov Marko pok. Krsto, Vučkov Frane pok. Marka, Vujasin Šime pok. Tadije zvani Šljuka, Vujasin Ivan pok. Ante, Vujasin Martin pok. Ambroza zvani Mikičin, Vujasin Mate pok. Ambroza zvani Mikičin, Vujasin Tome pok. Krste, Vukoja Pero? pok. Šime, Vukoja Stanko? pok. Šime, Vukoja Ivan pok. Pere, Vulin Jerko pok. Šime, Vulin Luka pok. Jakova, Vulin Šime (...) pok. Ante zvani Lukar?, Vulin Marko pok. Ive, Vulin Križan pok. Mate, Vulin Vid pok. Jose, Vulin Teresa udovica pok. Mate, Vulin Šinka Peka (...) pok. Nikole, Vulin Krsto (...), Šarin Miho pok. Marka, Bungur Niko Vlade pok. Mate, Pastrović Ivan.

³⁴ Ovo istraživanje ne može se usporediti s istraživanjem stanovništva mjesta Kali, Rave, Ista itd. gdje je sačuvana većina matičnih knjiga, madrikula bratovština, godara, veliki broj oporuka i dokumenata po mnogim arhivskim fondovima, te se na temelju toga moglo povezati svako prezime s popisa 1608. godine do danas i njihova pretvaranja po nekoliko puta u nova prezimana.

³⁵ I. ANZULOVIĆ, O opstojnosti hrvatskoga pučanstva sjeverne Dalmacije iz predturskoga vremena, 291; ovo prezime nalazi u više mjesta u razdoblju od 1555. do 1608.

Andrija Bačević sa suprugom i tri sina. Po Knjizi duša nalazimo da se Bačevi, odnosno Bačevići razdvajaju na Dalakove i Bačkove i ovo mijenjanje prezimena (npr. da se jedna obitelj jednu godinu piše kao Bačević, a drugu kao Dalak) možemo pratiti sve do kraja Knjige duša. Od obitelji Dalak nastali su Gazetini (upisivani su u Knjigu duša i kao Bašini). U Godaru nalazimo kombinaciju Dalak – Gazetin (31.3. Luce Delak Gazetin); u Godaru nalazimo također kombinacije Bačkov Knežević (22.10.) i Delak Morožin, koje su nastale moguće vjenčanjima. U Anagrafu pisanom krajem 19. stoljeća spominje se samo prezime Bačkov. Obitelj je bila ugledna, iz nje poč. 18. st. potječe vojvoda Bare Bašković, ugledan član bratovštine B. M. u Biogradu.³⁶

BARAKA/BARACIN/VUJASIN

Prezime Baraka ili Baracin nalazimo u Knjizi duša te se tijekom vremena (do kraja Knjige duša), točnije 1785. godine pretvara u prezime Vujasin. U Anagrafu iz kraja 19. st. Barak postoji samo kao nadimak obitelji Rašin, a prezime Vujasin je opstalo.

PUNOŠEVIĆ³⁷/PUNOŠ/BAKIN/BAKIJA/LOKIN

U Ugovoru iz 1597. spominje se Marko Punošević sin Jure nastanjen u Biogradu, a jedanaest godina kasnije, na popisu stanovništva 1608. godine nalazimo Marka Punoša sa dva odrasla muškarca i jednom odraslom ženom, ali i moguće njegovog sina Nikolu Punoševića čiju obitelj sačinjavaju još odrasla žena, tri sina i dvije kćeri. Filipi također spominje da su Punoševići stanovnici Pakoštana 1614. godine. Bianchi spominje da je glavni oltar u sv. Juštinici na otočiću ispred Pakoštana bio pod patronatom obitelji Punošević.³⁸ Po Knjizi duša vidimo da se Punoševi razdvajaju u nekoliko loza, u same Punoševe, u Bakine (Bakiine, Bakije) i u Lokine (po Lovri Punoševu LOKI).³⁹ Fra Andrija Kačić Miošić u svojim Razgovorima ugodnim naroda Slovinskoga spominje pakoškog harambašu Bakiju.⁴⁰ U Tablici III gdje su upisana imena kućedomaćina biogradskog primorja koji su bili predviđeni da dobiju zemlju na osnovi Grimanijeva zakona iz 1756. nalazimo kombinaciju prezimena Punoš rečeni Bunja, koje je moguće nastalo vjenčanjem.⁴¹ Punošević kao prezime opstaje još krajem 18. stoljeća.⁴² U Go-

³⁶ AZDN, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. Od uznesenja u Biogradu - 1720. – 1841.*; Fol. 3r Na 13 aprila 1739 u Pakoštanim budući pokupleno 23 brata na tridesetu u pokoenoga vovode Bare Baškovića isti vovoda Bare Bašković ostavi u ovu skulu četrdeset groša da mu kantamo.

³⁷ I. ANZULović, O opstojnosti hrvatskoga pučanstva sjeverne Dalmacije iz predturskoga vremena, *Zadarska smotra* 4-6 (Domaća rič 5), 1998.; Prezime Punošević nalazi se u Zadru 1389., 1476. u Punt Pašmana (Ponosie), 1556. se kao sudac posobe sela sv. Filipa i Jakova se navodi Sladoe Punouich.

³⁸ Državni Arhiv u Splitu, *Obiteljski fond Fanfogna-Garagnin*, br. 156., glagoljski rukopisi, spis br. 64.

³⁹ AZDN, *Glagoljska knjiga godova* 4.7. (bez godine) – Lovre Punošević LOKO; U popisu članova bratovštine sv. Ružaria u Vrgadi navodi se Lovre sin pok. Vida Punoševa iz Pakošćani (prvi upisani članovi su iz 1727. godine) te kasnijih godina Mande kći pokojnoga Loke iz Pakošćani. (AZDN, *Libar od Skule s(vetog) Ružaria u Vrgadi, god. 1709. – 1821.*).

⁴⁰ Fra Andrija Kačić Miošić, Razgovor ugodni naroda Slovinskoga, *Zbornik Kačić*, Split 1983., 308

⁴¹ Matice vjenčanih nisu sačuvane.

⁴² AZDN, *Spisi ninske biskupije*. Matične knjige za Pakoštane, ali i za Nadin uništene su. Međutim, pronađene su potvrde za vjenčanje. Spis je pisan bosančicom (hrvatskom ćirilicom) i oštećen je. *Prisvitli gospodine, / Dajemo u poznanie vašoi milosti uzvišeni da se ženi Šimun sin Luke Tanaša i uzimle Maru*

daru nalazimo još jednu kombinaciju koja je možda nastala vjenčanjem - 2.9. umro je Mate Bakija Vulin rečeni Mioka. U Anagrafu (kraj 19. st.) nalazimo obitelji s prezimenima Bakija i Lokin.

BOVAN/DRAŠKOVIĆ/DRAŠKIĆ/PLAČAR/ROSAN/SAMBUNJAK

Prezime se ne može povezati s prezimenima sa Popisa stanovništva 1608. godine. Članovi ove obitelji dugo se vremena pišu kao Draškovići (Draškići) i Bovanovi, da bi se 1708. u Knjizi duša počeli pisati i kao Plačari (odnosno izmjenjuju se prezimena Draškić, Bovan i Plačar). Po Anagrafu s kraja 19. st. vidi se da su se Plačari počeli dijeliti na Rosanove i Sambunjake, tako imamo kombinacije Rosan rečeni Plačar i Sambunjak rečeni Plačar. U Godaru dana 7.11. zabilježena je smrt Ive Draškovića Plačara. U Tablici II gdje su upisana imena kućedomaćina biogradskog primorja prema katastru od 1709. (prema popisu geometra Cosma Faventinija) pojavljuje se kombinacija Draškovići reč. Maranović odnosno Macanović.

BUNGUR/ĆURLIN

Na osnovu postojeće dokumentacije ne može se povezati prezime Bungur s prezimenima sa popisa 1608. godine. Inače, Bungurovi kroz duže razdoblje nemaju nikakvih promjena. Tek se oko 1768. pojavljuje nadimak Ćurlini, kada se jedna grana obitelji Bungur počinje određenih godina pisati pod nadimkom Ćurlini, drugih godina kao Bungurovi. U Anagrafu s kraja 19. st. se pišu kao Bungurovi i Bungurovi Vulini.

COCIN

Prezime se ne može povezati s prezimenima sa popisa 1608. godine. Tijekom svih godina, od prvog javljanja u Knjizi duša, nije bilo mijenjano. Prezime ne nalazimo u Anagrafu pisanom krajem 19. stoljeća.

PRITE/PROĆIN/PROKIĆ/ČUDINA/BAREŠIN

U Ugovoru iz 1597. upisan je Marko Prite sin pok. Mate iz Zlosela. Godine 1608. na Popisu se javlja Bare Prokić sa suprugom, sinom i kćerkom.

PROĆINI (PROKIĆI) se kasnije (zapisano u Knjizi duša) dijele u tri loze, u Proćine, u Čudinove i u Barešine. Krajem 19. st. (Anagraf) nalazimo nekoliko obitelji s prezimenom Barešin te veliki broj obitelji s prezimenom Čudina, tako da jedan dio obitelji nema nadimka, dok su ostale grane obitelji dobili nadimke Stente, Franić, Baus, Žutin, Čale, Đako, Lako, Vujo.

DLANČIĆ⁴³/DLAČIĆ/GAŠPAROV/GAŠPAROVIĆ/STIPANOV/TOKIN

hćer pokojnoga Stipana Punoševića is Pakošćani iz Daržave prisvitloga gospodina arhibiskupa. I navišteni su tri puta u tri svetkovine kako zapovida Sveta Mati Crikva i nije se našla ni jedna zaprika koja bi mogla kontrati svetomu matremoniju. A sada pozdravimo vašu Mlilost/ uzvišenu i doiti ćemo i mi do vaše Ml ilostil kako rece don Pilip. / Van (...) imajte nas ako vam je drago ka skužani jere ne more dospit nego do petnaist dana po mladomu litu. / U Nadinu na 27 decembra /1786/ Kurat od Nadinal/ Don Ivan Milišić / Prisvitlomu i uzvišenomu polštovanomu/ golspodinu/ Bisku(pu) / U Nin.

⁴³ I. ANZULOVIĆ, O opstojnosti hrvatskoga pučanstva sjeverne Dalmacije iz predturskoga vremena, DLANČIĆ 1608. Pakoštane, Biograd i Kožino, Biograd (1673. – 1674.), 1554. se spominje Thomasio Dlanichich.

Na popisu stanovništva 1608. godine nalazi se osoba Bogdan Dlančić sa suprugom, dva sina i tri kćeri. Na početku Knjige duša, u nepotpunoj 1690. godini upisana je osoba Ante Dlačić, koja je zapisana uz članove prezimena Gašparov. Sljedećih godina Ante Dlačić nestaje, a pojavljuje se Ante Gašparov što vodi do pretpostavke da su ova dva prezimena povezana. Sredinom 18. stoljeća Gašparovi se počinju dijeliti na Gašparove i Stipanove. Tada se u Knjizi duša Gašpar Gašparov, sin Stipana Gašparova počinje pisati kao Stipanov. Različitih godina u Knjizi duša za njega su upisivana različita prezimena. Krajem 18. st. u Knjizi duša pojavljuje se kombinacija Tokin Gašpić (Ante).

ŠKILIĆ/HARAMBAŠIN/STOJANOV/STOJANOVIĆ

Škilići se spominju 1608. godine na Popisu stanovništva. Zapisan je Vukava Škilić čija je obitelj tada još sačinjavala jednog starca i odraslu ženu. Filipi spominje da su Škilići stanovnici Pakošтана 1614. godine. Škilići se tijekom 18. stoljeća dijele na Škiliće i Stojanove, katkad se i jedni i drugi pišu kao Harambašini. Krajem 19. stoljeća u Anagrafu se spominju i Škilići i Stojanovi. Iz ove se obitelji često regrutiraju harambaše (kapitani sela), ali i svećenici. Godine 1724. spominje se kao harambaša Jure Škilić, a 1684. je glavar Pakošтана bio Miho Stojanović. Cvitanović V.⁴⁴ spominje don Matu Stojanovića, matičara u Pakošтанima, do godine 1664. – 1670. i don Juru Škilića, matičara u Viru i Pakošтанima 1635. – 1664., koji je bio pisar glagoljicom i bosančicom. Postojao je i don Ive Škilić, župnik u Pakošтанima 1680. i za njegova je doba bila obnovljena crkva sv. Mihovila.

PILICARIĆ/JICIN/LACMAN

Na Popisu stanovništva iz 1608. godine spominje se sudac sela Ivan Pilicarić, čija se obitelj sastoji i od njegove supruge, tri sina i kćeri. Njegovo ime ne postoji u ugovoru iz 1597. godine, a čudno je da je netko tko se tek doselio postao sudac, glavni čovjek u selu. Dakle, radi se ili o starosjediocu, koji je prije potpisivanja ugovora bio stanovnik Pakošтана pa se vratio iz zbjega, ili potomku jedne osobe sa ugovora. A možda se radi o jednoj od osoba s ugovora, ali s promijenjenim prezimenom. Cvitanović V.⁴⁵ spominje don Mikulu Pelicarića, pisara, 1637. godine. Pilicarići opstaju tijekom 17. stoljeća da bi se javili i u Knjizi duša. Godine 1690. svi su članovi obitelji upisani kao Pilicarići, da bi sljedećih nekoliko godina bili zapisivani kao Jicini, nakon toga Lacmanovi i kao kombinacija Jicini i Lacmanovi. Godine 1727. upisan je u bratovštinu Gospe od Ružarija u Vrgadi Jure sin. pok. Mihe Lacmanovića iz Pakošćan.⁴⁶ U Godaru se pojavljuje i kombinacija Lacman Nikolin (možda vjenčanjem). U Anagrafu s kraja 19. st. postoji nekoliko obitelji s prezimenom Lacman.

⁴⁴ Vladislav CVITANOVIĆ, Prilog poznavanju kulturne povijesti na zadarskim otocima (Glagoljaši od XV. stoljeća do danas), *Radovi Instituta za povijesne znanosti JAZU u Zadru*, 1960., 6 – 7, 201-235.

⁴⁵ V. CVITANOVIĆ, Prilog poznavanju kulturne povijesti na zadarskim otocima (Glagoljaši od XV. stoljeća do danas), 201 – 235.

⁴⁶ AZDN, *Libar od Skule s(vetog) Ružaria u Vrgadi, god. 1709. – 1821.*

PILICARIĆ⁴⁷/JURIČIN/JURIČIĆ

Prezime Juričin kroz cijelo razdoblje nema promjena (katkad se nazivaju Juricići, Juričići ili Jurišići).

KAPOV/MIOČEV/ČENANOV

Kapove i Miočeve ne može se spojiti s obiteljima s popisa stanovništva 1608. godine, iako se može pretpostaviti da je nadimak Kapov nastao od jednog od kapetana Pakoštana u 17. stoljeću, a Miočev je patrinimik. Kapovi se u Knjizi duša često nazivaju i Mihočevi, kasnije Miočevi. Krajem 18. st. pojavljuje se za jednu granu obitelji nadimak Čenanovi. U Godaru se pojavljuje kombinacija Miočev – Barišin (12.11. Luka Miočev – Barišin).

KAZIN/KAZIJA

Ovo prezime ne postoji na popisu stanovnika 1608. godine. Nalazi se od početka 1690. godine na Popisu duša i vezano uz ovo prezime nema promjena kroz cijelo razdoblje.

KUKLEV/KUKIĆ/LUKIĆ/RAŠIN/KVAKIN

Još jedno prezime koje se ne nalazi na popisu stanovništva 1608. godine. Proteže se kroz cijelo razdoblje od kada je pisana Knjiga duša. Kuklevi se dijele u dvije loze: u Kukleve (kasnije Kukine) i Rašine. Vjerojatno se ovoj obitelji može pridodati još jedno prezime-Kvakin. U Anagrafu iz kraja 19. st. nalazimo kombinacije Rašin – Vuko i Rašin – Barak.

Po Tablici II Popisu iz 1708. (Jelić) i Tablici III Katastar iz 1708. može se vidjeti da su iste osobe na jednom popisu zapisane kao Kukići, a na drugom kao Lukići.

IVIČINI/KURTOVI/MIKECINI/JUŠTINI

Niti jedno se prezime ne nalazi na popisu 1608. godine. Kurtovi se u Knjizi duša pišu i kao Ivičini. Mikecini se pišu kao Juštini kao matronimik nastao po Jušti Mikecinovoj, koja se piše i kao Juština Ivičina pa se može pretpostaviti da je u pitanju ista obitelj.

U Katastru 1708. godine postoji kombinacija Kurtović rečeni Vitanović.

LEŠIN/VULIN/PANČIN/LALIN

Prezime Lešin ne postoji na popisu 1608. godine. U Knjizi duša Lešini se dijele na Lešine i Vulinove, a vjerojatno je jedna grana obitelji zadržala staro prezime PANČIN (koje je upisano u Knjigu duša još 1690.). Tako imamo osobu s imenom Vuče koja (različitih godina) nosi sva tri prezimena Vuče Vulinov, Vuče Lešin i Vuče Pančin. U Popisu 1706. godine postoji kombinacija Lešić rečeni Vulinović. Krajem 19. st. (po Anagrafu) postoji kombinacija Pandža-Lalin. U Godaru se pojavljuje i kombinacija Vulin Bungur (29.9. Marko Vulin Bungur).

DIKOVIĆ/DIK/JIK/LUKIN

⁴⁷ Naknadno je utvrđeno da je prezime Juričin nastalo od prezimena Pilicarić, tj. radi se o patronimiku nastalom od Jurice Pilicarića. Arhiv HAZU: *Fatevićev zbornik duhovnog štiva, god. 1617*. Ubačeni tekst pisan je glagoljicom i hrvatskom ćirilicom (bosanicom). 43v / *Pisah ja don Mikula Juričić / kada rekoh svetu misu mladu li bih zdrav hvala Bogu i Divi. Marij(i) amen / lit g(ospodi)n(ovih) 1630 i 6 / kada to pisah ja do(n) Mikula / Pilicarića Jurice sin i ne drugo fala / Bogu i Divi Mariji U ime Bože lit Gospodinovih tisuću / šest sto trideset šest kada to / pisah do(n) Mikula sin pokoenoga / Jure Pilicarića is Pak(o)štan budući zdrav / fala Bogu i D(i)vi Mari(ji) ne drugo.*

Ugovor iz 1597. godine potpisao je, među ostalim potpisnicima, i Ive Dikoević pok. Lovre iz Biograda. Na popisu stanovništva 1608. godine postoje dvije obitelji s prezime-
nom Diković, vjerojatno Lovrini sinovi. Obitelj Vuka Dikovića ima 6 članova, a osim
nositelja kućanstva upisani su njegova supruga, sin i tri kćeri. Aleksandar Diković ima
suprugu, kćer i sina. U Knjizi duša nalazimo obitelj Lukin (vjerojatno nastalo kao patro-
nimik), koji se katkad pišu kao Jikovi, na jednom mjestu i kao Dikovi. U Godaru postoji
kombinacija Lukin-Plačar (16. 3. Kate Lukin-Plačar).

MILIĆ/MILIN/MACIN/BUNJA/TUTA

Jelić je za ovo prezime na popisu stanovništva 1608. godine zapisao „Pace“ (Mirka?)
Milić-a, moguće da piše Mace Milića. Obitelj je imala četiri člana, nositelja kućanstva,
suprugu, sina i kćer. U Knjizi duša prezime Milin izmjenjuje se s prezimenom Macin
(nadimkom Mate Milina koji je na jednom mjestu upisan kao Mace Milin). Krajem 18.
st., s obzirom da je obitelj bila mnogobrojna pa su se pojavila dva Mate Macina nositelja
obitelji, jedan je prozvan Bunja, a drugi Tuta. Tako imamo zapisane u Knjizi duša obitelj
Mate Macina Tute i Mate Macina Bunje. Ostatak obitelji nosio je samo prezime Macin.
MAHSAN/MAKSAN/RIBIČIN

Prezime Mahsan ne može se povezati ni sa jednim prezimenom s Popisa 1608. godine.
Prezime ostaje nepromijenjeno (osim što se piše i kao Masan ili Maksan) sve do sredine
18. st. kad se jedan dio obitelji počinje pisati kao Ribičini.

MARKETIN/MARKOV/KRPETIN/LIKOV/NIKOLIN

Godine 1675. spominje se pakoški harambaša Marketo (nije navedeno prezime – od
njega potječe vjerojatno prezime Marketin). Marketini se od početka Knjige duša od-
vajaju u Krpetine i Marketine (Vid Krpetin piše se i kao Vid Marketin). Pojavljuje se i
kao prezime Markov, koji se opet vezuju uz prezime Likov. Od Nikole Markova nastaju
Nikolini.

MIKULIČINI

Početkom 18. stoljeća postojalo je prezime Mikuličin. Nisam mogla odrediti pretapa
li se u neko drugo prezime. Prezime je stajalo između Veziljevih i Mišurina i Milina, tj.
Macina.

ŠARIĆ/KERANOV

Kroz cijelu Knjigu duša zapisano je i prezime Šarić, a jedna loza obitelji zapisuje se pod
nadimkom KERANOVI.

ŠARINI

Od početka do kraja Knjige duša zapisano je ovo prezime i to nepromijenjeno.

TARABIN/VUKOEVIĆ/VUKOEVIĆ

Od početka Knjige duša su upisivane obitelji Tarabin. Kasnije se pretvaraju u Vuko-
jeviće tj. Vukojeve. U popisu 1708. pojavljuje se kombinacija Vukoević rečeni Jurišić.
Možda je ovo dio obitelji Juričin ili obrnuto. Međutim, Knjiga duša ne prati nastajanje
prezimenata kroz cijelo 17. st. već samo od 1690. godine pa ostajemo samo na pretpostavci
da možda imaju nekakve veze na osnovu ove kombinacije prezimenata iz 1708.

VEZILJEV/VEZILJEVIĆ/VEZILJ/MIŠURIN/VUČKOV

Prezime se pojavljuje 1608. godine, u Popisu je zapisan Vuk Veziljević sa suprugom i sinom. U Knjizi duša upisivani su kao Vezilevi, a nakon nekog vremena postaju Vučkovi. Jedna grana obitelji neko se vrijeme piše kao Mišurini.

GRUIČINI/RADINI

Prezime Gruičin pojavljuje se od početaka pisanja Knjige duša, međutim ne svake godine tako da je moguće da se radi o grani jednog od uobičajenih prezimena. Godine 1716. se pojavljuje Rade Gruičin, od koga su kasnije nastali Radini. U Godaru postoji kombinacija Gruičin - Muzalo (31.3), ali se ne može dokazati da se radi o istom prezimenu.

MUCALO

Javlja se sredinom 18. st., a upisivano je između prezimena Ćurlin (Bungur) i Lokin.

OSTALA PREZIMENA KOJA NA OSNOVU SAČUVANIH DOKUMENATA NIJE MOGUĆE POVEZATI

IVETKOVIĆ - 1648. borba kod Ribnika – harambaša IVAN IVETKOVIĆ nastanjen u Pakoštanima *od 80 pješaka izgubio sedam*.⁴⁸

KUŽINOVIĆ – Kužinović Martin pok. Stipe iz Biograda, spominje se u Ugovoru iz 1597.

BOSNA – Bosna Marko iz Murtera spominje se u Ugovoru iz 1597.

SAJNOVIĆ – Jure Sajnović iz Zlosela spominje se u Ugovoru iz 1597.

SIDULJEVIĆ – Luka Siduljević iz Murtera spominje se u Ugovoru iz 1597.

BELOKVIĆ – Mate Belokvić pok. Stipe iz Zlosela spominje se u Ugovoru iz 1597., Belokvića nema na popisu 1608. godine, a kao stanovnike Pakoštana 1614. godine spominje ih Filipi.⁴⁹ U ovakvim je slučajevima moguće da se obitelj na popisu nalazi pod drugim prezimenom.

RADOŠINOVIĆ - Miho Radošinović sinom Šime, nastanjen u Biogradu, spominje se u Ugovoru 1597. godine.

SVITARIĆ - Na popisu 1608. godine pojavljuje se Jurašin Svitarić sa suprugom, sinom i dvije kćeri. Obitelj Svitarić kao stanovnike Pakoštana 1614. godine spominje Filipi. U Knjizi duša prezime se ne spominje.

PEHĆINOVIĆ⁵⁰ - Na popisu 1608. godine upisan je Ivan Pehćinović sa suprugom, dva sina i kćeri. Možda se radi o osobi iz Ugovora iz 1597. Ivi Perinoviću pok. Nikole iz Biograda.

LJUBOVIĆ - Na popisu 1608. godine nalazi se i Jure Ljubović čija je obitelj sačinjavala još jednog odraslog muškarca, tri odrasle žene i četiri muška djeteta. Prezime se opet pojav-

⁴⁸ Boško DESNICA, *Historija kotarskih uskoka 1646. – 1684.*, svezak I, Beograd, 1950.

⁴⁹ A. R. FILIPI, Biogradsko – vransko primorje u doba mletačko – turskih ratova, 572.

⁵⁰ I. ANZULOVIĆ, O opstojnosti hrvatskoga pučanstva sjeverne Dalmacije iz predturskoga vremena, PEHĆINOVIĆ 1608. u Pakoštanima – u Biogradu Pehinovića, možda Pachouichi, koji su se doselili iz Poškaljine u Biograd.

ljuje u Pakoštanima krajem 18. stoljeća, gdje su upisani u Knjizi duša kao fureštri ili fruštiri (stranci) koji su se ispovijedali u Pakoštanima. Radi se vjerojatno o nekoj drugoj obitelji.

VELIČIĆ - Filipi kao stanovnike 1614. godine spominje Veličiće.

PLANČIĆI – Stanovnici 1614., po Filipiju, bili su i Plančići.

PACIĆ – U popisu bratovštine Gospe od Ružarija u Vrgadi su članovi bili 1727. Jure sin Grge Pacića iz Pakoštani i (iza 1727.) Mate sin p(okojnoga) Grge Pacića *iz Pakoštani*.⁵¹

VEDRINA – prezime se spominje nekoliko prvih godina upisa, kasnije nestaje. Nema dovoljno podataka da bi se moglo spojiti s drugim prezimenima. Zadnji je upis iz 1708. godine - Jaga Vedrina.

Na kraju popisa za svaku godinu u Knjizi duša nalazi se popis došljaka, stranaca (furešta, fruštira). Tako 1741. godine nalazimo obitelj Mate Ljubana od Jezera sa sinom Mikulom i moguću ženu Baricom. Godine 1755. ispovijedaju se kovač Mikula Ljuban i Jela; 1767. kao fruštiri upisani su Nikola Ljuban, Ela i Luca; inače je Mikula Ljuban kovač sa svojom obitelji upisan skoro svake godine i to na zadnjim mjestima popisa gdje se upisuju stranci. Tu su još pripadnici obitelji Daban i Belilov. A spominju se Mate Martin i Anica Privlaci (vjerojatno iz Privlake), koji se spominju do kraja Knjige duša 1785. godine (do kada su se radili cijeli popisi). Godine 1744. spominje se Stana Sklitkinja, 1745. Stana Latinčeva, a 1746. Stana i Mara Latinčevići. Godine 1755. se kao stranci upisuju Miho Šikić Istrijan i Ivanica, vjerojatno supruga, sljedeće 1757. godine kao Kranjac Mio i Ivanica, 1760. kao Miho Kranac Šarić i Ivanica. Godine 1761. kao stranci se spominju pripadnici obitelji Jajaš. Više godina upisivane su i ženske osobe bez prezimena: Marta Nanica Anica fruštirke ovde ispovječene. Godine 1780. upisan je Zuvan Šimuneti likar i Marta,⁵² a godine 1780. ispovjedila se Margarita službenica likareva. Godine 1732. godine u crkvi sv. Mihovila ispovjedio se guvernadur g(ospodi)n Šime Bortulačić. U Knjizi duša upisano je i dosta najmenika pojedinih obitelji, koji su upisivani pored članova te obitelji, redovito bez prezimena, a pored imena stoji da se radi o najmeniku. Da je krajem 18. stoljeća bilo dosta dobrostojećih pakoških obitelji koje su imale najmenike vidi se i po glagoljskoj matici umrlih, koja sadrži imena osoba iz drugih mjesta koje su umrle u tuđim kućama u selu. Npr. 15.10.1794. godine umrla je Manda Klarića iz Vrane u kući Mije Lokića, 17.1.1795. umrla je Katina Malenkova iz Biograda stoeci u kući Mate Pančića.⁵³

BRATOVŠTINE

Već smo naveli da je Pakoštane vjerojatno do 1579. godine spadalo pod župu Zablaće.⁵⁴ Bianchi tvrdi (str.133) da je mjesto bilo župa još 1579. godine, jer se župnik Pako-

⁵¹ AZDN, *Libar od Skule s(vetog) Ružariva u Vrgadi, god. 1709. – 1821.*

⁵² AZDN, *Pakoštane, Glagoljski broj duša 1690. – 1802., 355.*

⁵³ AZDN, *Pakoštane, Glagoljska Matica umrlih 1784. – 1839., 4 i 5.*

⁵⁴ L. JELIĆ, *Povijesno – topografske crtcice o biogradskom primorju*, 117, 118; C. F. BIANCHI, *Kršćanski Zadar, II dio*, 364.; P. RUNJE, *Glagoljica u zadarskoj nadbiskupiji u srednjem vijeku*, 113, 118, 119.

štana nalazi na biskupskoj sinodi te godine, koju je sazvaio nadbiskup Natale Vanier.⁵⁵ Mjesnu crkvu obnovio je župnik, don Ivan Šilić (Škilić), a 12.5.1715. godine posvetio ju je nadbiskup Zmajević. Posvećena je sv. Mihovilu Arhandelu. Glavni je oltar posvećen zaštitniku, a tri bočna oltara posvećena su sv. Roku, Gospi od krunice (ružarija) i sv. Mariji Magdaleni. Postoji i jedna kapela u čast sv. Roka s istoimenim oltarom koju su podigli mještani u 18. st., vjerojatno kao zavjet protiv kuge. Na otočiću Sv. Justina postoji kapelica sv. Justine i groblje, ali i ruševine kuća u koje su se Pakošćanci sklanjali za vrijeme turskih provala. Kapela je podignuta 1670. godine, a posvetio ju je, zajedno s okolnim grobljem, 1671. nadbiskup Parzago. Glavni oltar bio je pod patronatom obitelji Punošević.

Početkom 19. st. Bianchi je nabrojio 6 bratovština:⁵⁶

1. *Bratovština sv. Mihovila Arhandela je brojila 40 članova koji su od milostinje zadovoljavali obredne potrebe*⁵⁷

2. *Bratovština sv. Krunice (Gospe od Luzarija) imala je 36 članova koji su od milostinje uspijevali pokopati umrlu braću*

3. *Bratovština sv. Ante imala je 28 subraće i prihode od milostinje kao i prethodne bratovštine*

4. *Bratovština od Karmela*⁵⁸*(Gospe od Karmela i Duša od Purgatorija) imala je 24 člana i skupljala je milostinju za potrebe družbe*

5. *Bratovština sv. Roka imala je 32 subrata i prihode kao gore*

6. *Bratovština sv. Justine u svojoj kapeli na otoku imala je 22 subrata i bila bez prihoda*

Godar, koji je zapravo prijepis starog glagoljskog godara, uz datume smrti (bez godina) i imena i prezimena i nadimke te mjesto smrti, sadrži i podatke koje je bratovština osoba bila član (bratim ili sestra). Tako se u Godaru spominju još tri nove bratovštine, koje Bianchi ne spominje. To su bratovštine sv. Ivana, Društvo Srca Isusova i bratovština Srca Marijina.⁵⁹

Seljani (i muškarci i žene i svećenici) su bili članovi nekoliko bratovština odjednom

⁵⁵ C. F. BIANCHI, *Kršćanski Zadar*, II dio, 133.

⁵⁶ Knjige bratovština (madríkule) za mjesto Pakoštane su nestale, kao uostalom i većina glagoljskih matičnih knjiga i ostalih dokumenata.

⁵⁷ Ovo je vjerojatno bila glavna (Vela skula) bratovština mjesta. To znači da prihode nije imala samo od milostinje, već je bila organizator i glavni financijer svih većih radova u mjestu i na crkvi.

⁵⁸ Najvjerojatniji je puni naziv bratovštine, kao i u drugim mjestima, Gospe od Karmela i Duša od Purgatorija – uostalom naziv za bratovštinu *duša od čišćenja* nalazimo u Godaru. Godar je sastavljen od prijepisa umrlih iz 18. (i kraja 17. st.) (dakle, prijepis nestalog glagoljskog godara). Podatci su dodavani sve do 50-tih godina 20 st.

⁵⁹ AZDN, *Knjiga godova 17–20 st.* Navest ću nekoliko primjera: “*1.siječnja Joso Rosan brat skule sv. Ivana umro 1879./ 11.1. Matija Stojanov djevojka društva srca Isusova / 18.1.Lokin Ivanica ž. Vice Dmitra mater. Srca Marijinog.*”

te drugih susjednih bratovština.⁶⁰ Svećenici su bili članovi svećeničkih bratovština, Bratovštine sv. Duha Ravnih Kotara, a svećenici i laici članovi bratovštine Gospe od Ruzarija u Vrgadi i Bratovštine od Uznesenja Blažene Djevice u Biogradu. S obzirom da je ova zadnja imala ograničeni broj članova, a bila je elitna bratovština u kojoj se (čak i na preporuku) dugo čekalo u redu za pristupanje, u nju su se od laika primali uglavnom glavari sela (seoski sudci) i vojne starješine (kapitani). Pa su tako u tu bratovštinu bili učlanjeni i ugledniji Pakoštanci, sudci, harambaše, svećenici i ostali. Pakoštanci su bili učlanjeni i u bratovštine okolnih sela.

U Knjizi računa bratovštine⁶¹ sv. Ante Padovanskog u Radošinovcima također se spominju Pakoštanci. Bratovština je posuđivala svoja sredstva (i novac i poljoprivredne i stočarske proizvode) drugim bratovštinama i bratimima drugih bratovština. Od str. 26 do 31. upisan je dug koji postoji u drugim selima na dan 25. travnja 1785. Kao dužnik spominje se pok. Ive Uričin iz Pakošтана. Don Ive Vulin iz Pakošтана, koji je u to vrijeme bio župnik u Pristegu, bio je jamac (poruk) mnogim mještanima Pristega, npr. Jandriji Crnokraku, Lazi Lukaču, Miajelu Crnokraku.

Župnik u Radošinovcima, don Bože Končić, daje praviti brod u svom rodnom mjestu Sali.⁶² Brod je vjerojatno bio usidren u pakoškoj luci.⁶³

U Biogradskoj madrikuli B. G. nalazimo na aktivne članove Pakoštance Luku Maksana,⁶⁴

⁶⁰ Primjeri u Grozdana FRANOV ŽIVKOVIĆ, Bratovštine (skule) župe Sv. Mikule na Otoku Istu u 18. st. i 19. st.; *Znanstvena monografija Otoci Ist i Škarda*, Zadar, 2010.; G. FRANOV ŽIVKOVIĆ, „Bratovštine (skule) župe sv. Eufemije u Sutomišćici na otoku Ugljanu u 18. stoljeću“, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, Volumen 27, Zagreb, 2009.; 165 – 227; G. FRANOV ŽIVKOVIĆ, Bratovštine (skule) župe Blažene Gospe od Ruzarija u Preku na Otoku Ugljanu u 18. st. i 19. st., *Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, broj 52, Zadar, 2010.

⁶¹ AZDN, *Kvateran župe i bratovštine sv. Antuna Padovanskog u Radošinovcima, 1784. – 1795.*

⁶² AZDN, *Kvateran župe i bratovštine sv. Antuna Padovanskog u Radošinovcima, 1784. – 1795.*; 84. 177. *na 10 febrara / Pišen što trošin za novi brod koji gradi mištro Marin na Salih a to sve od moje robe bi isti brod od noga 22 i po / Dah za ruke cekina 7 li(bar) 12 / Za dva batala velika li(bar) 56 / Drugih sedan manih čini li(bar) 84 / Za krivi lis podnosi libar 80 / Karoc jedan libar 10 / Katinela libar 5 / Trastan libar 12 / Kolunba libar 6 / Dav komada do karoca libar 12 / Četiri komada druga libar 6 / Stupe libar 20 soldini 16 / Čavala u sve groša 12 / Katrama i pakla groša 14 libar 3 / Za sidro i maškuli libar 120 / Za timun libar 15 / Jarbu i lantina i gula libar 40 / Sohe 4 podnose libar 14 / Vesla tri podnose libar 27 / Tri kozuca za žanteli libar 12 / Sedan dasaka ventaški libar 42 i po / Sidrina i manat i kragna libar 93 / Za postav iskrojiti i za konopi libar 173 / Za kanatu meštron libar 28 / Šuma u sve kako više groša 148.50 / Pju dah istomu za dobru ruku libar 24 / Pju za vesla 4 libar 40 / Pju Frani Dvorniča za vesla 3 nevalava l(ibar) / Pju Zanetu za dasku l(ibar) 1790 - na - 16 - aprila u Sali piše što trošin za novu mrižu / za uze i kanave cekina 11 / za olovo i šuvar groša 13 l(ibar) 3 za skrojiti l(ibar) 24 / za baškot i riži i vino l(ibar) 14 / za spraviti tezi l(ibar) 40 od Zaneta Petricioli za lokarde barila 3 talira 9.*

⁶³ AZDN, *Kvateran župe i bratovštine sv. Antuna Padovanskog u Radošinovcima, 1784. – 1795.* 1788 na 26 agusta / Pju za kola u Pakoštane što odveze drve za brod l(ibar) 12.

⁶⁴ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. – 1841.*; Fol. Iir. Na 20 agusta 1818 / Prida se u scrignu Luca Maksan pijata velicich n(umer)o 10 / pijata (s)ridnih n(umer)o 5 / pijata malih n(umer)o 45 / pijadele n(umer)o dico 3 / piruna n(umer)o 34 / zliza n(umer)o 34 / ruba n(umer)o 3 / tavajolov n(umer)o 31 i jedna kanavaza ostase dva tavajola kod istoga Luce Maksana a to na carmini oza istoga Luke.

don Jivana Vulina⁶⁵, vojvodu Baru Baškovića⁶⁶, Luku Kurtovića⁶⁷, Matešu Gašparovića.⁶⁸ Kaziju,⁶⁹ Miku Škilića i Peru Maksanova,⁷⁰ don Antu Bakiju,⁷¹ Gašpara Baškovića,⁷² don Martina Draškovića, don Jakova Kužinovića, Grgu Vujasinova i don Peru Kaziu.⁷³ Don Tome Bungur bio je član Skule Duha Svetoga u Dračevcu iz 1691. godine.⁷⁴ Veliki broj Pakoštanaca bio je upisan u bratovštinu Gospe od Ružaria u Vrgadi, prvi članovi u kazalo

⁶⁵ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; Fol. Iir. Na 20 agusta 1818 Pomanka se na stolu don Jivana Vulina na brasstini tavajola 6 bi mu kogo Karsevan Jescigna.

⁶⁶ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; Fol.3r. Na 13 aprila 1739 u Pakoštanim budući pokupleno 23 brata na tridesetu u pokoenoga vovode Bare Baškovića isti vovoda Bare Bašković ostavi u ovu skulu četrdeset groša da mu kantamo enu misu na godište oni dan kad bude braština a to svako godište dok bude ova skula / Na .10. junja .1743. u Pakoštani budući se skupili na tridesetu pok(ojno)ga Mate Baškovića brać(e) je dvadeset odlučismo na svakom pokopu aliti pogrebu našega brata imaju ona braća koi se naidu na istom pogrebu balotati se za drugoga brata premda bi i manji broj bio braće na rečenom skupu a to za uzrok da ako bi uberzo koi drugi brat priminuo da ne bi izgubio mise od jednoga brata / Na .21. agusta .1743. u Biogradu / Odredismo sva braća u našem skupu da se ima kantati 1 misa za pokoinoga vojvodu Baru Baškovića utarak po našem skupu od braštine a to kako u kapitulu koi učinismo na .13. aprila 1739 u Pakoštanim a to istu misu redovnici po redu svako godište kako e koi upisan u skulu i da se dade za dobitka istomu misniku - li(bar)3 - a ostali misnici isti dan utarak da reku mise za braću živu i mertvu i da im se daie zdoitka svakomu - so(ldini)30 - za ofertu; Fol. 87v / 1721 na 18 agusta u Biogradu pišemo braću šekulare koji se meću u prokuru da budu braća od ove skule kada koji živući pomanka da ulize po balotan ovi / Vojvoda Bare Bašković is Pakoštan / Fol. 88r / Prokura Mate Bašković iz Pakoštan 1739.

⁶⁷ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; fol.6r 1786./Bi brat Luka Kurtović od Pakoštan/.

⁶⁸ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; fol.6r 1786. /Bi brat Mateša Gašparović od Pakoštan/.

⁶⁹ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; Fol.33v / 1765 na 4 novembra u Pakoštani dade Kazija u dobročinstvu dukat primi ga /primi ga/gaštald don Mate Vitanović.

⁷⁰ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; Na 21 agusta 1730 prokura Miko Škilića / Prokura Ivan Lemić / Prokura Miho Maica iz Pilipjakova/ Prokura Miho Morović / /Prokura Šime Matull / /Prokura kapura Piero Amadeovič/ / Prokura Ive Eškinal/Prokura Ivan Brklača iz Raštevića/ / Prokura Tome Šangul(i)n / Prokura Pere Magsanov / Prokura Fran Betoni kada umri Jadre Bausović / Prokura Šimun Maslarda iz Polače 1739 / Prokura Martin Oparić iz Vrane 1739; AZDN, *Pakoštane, Knjiga godova: 13.3 god vovode Bare Bačkova.*

⁷¹ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; Fol. 53r / 1800 na 18: agusta pomanka na stolu don Jakova Saricha piruna 3: zlica 1 i tavajola stara 2 i novi jedan osta tavajol jeda(n) u Jure Perajicha prida Torich tavajo novi vise rečeni Na 17 agusta 1801 u Bjogradu obrasamo za suca don Antu Bakiju i Matu Gasparovicha odPakostan i počimle munat od istih .

⁷² DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; 1743. Prokura Gašpar Bašković.

⁷³ DAZD, *Glagoljska madrikula od Uznesenja B. D. M. od Uznesenja u Biogradu - 1720. - 1841.*; Fol. 88v / Na 19 agusta 1746 u Biogradu prokure koi se meću u prokuru za biti braća s vrimenom po Balotacionih / Prokuiva (!) dijak don Jure Tomić iz Biograda / Prokura dijak Nikola Borčul z Galovac/ Prokura dijak don Marti(n) Drašković iz Pakoštan / Prokura don Jakov Kužinović u Pakoštanim / Prokura diak Grgo Vujasinov - poruk za n Borčul don Nikola i don Roko 1739 / Prokura diak Ante Bilić poruk za n don Martin Pribilović / Prokura diak don Pere Kazia poruk za nega don Petar Meštrić.

⁷⁴ DAZD, *Dračevac, Libar od skule Duha Svetoga godišća Gosp. 1691.*, Per 10/a.

su upisani 1727. godine.⁷⁵

LAŠI (ZADUDŽBINE)

U fondu Državnog arhiva u Zadru - Oporuke iz kancelarije zadarskih knezova postoji nekoliko koje su pisali Pakoštanci, u kojima su zapisani laši (zadudžbine).

Pišući oporuke u času smrti ljudi su za sobom ostavljali svoju imovinu svojoj obitelji, ali su se brinuli i za svoju dušu nakon smrti, tražili su da se za njihovu dušu, dušu članova njihove obitelji i dušu njihovih predaka, moli u određene dane, npr. na krsno ime (imendan), god (godišnjicu smrti) ili na dan nekog svetca kojeg je umrla za života štovao (sveti odvitnik) ili kojeg su štovali njegovi pretci.

Laše nalazimo zapisane u posebnim knjigama, Knjigama lašov (legatov), testamentima, kao usputne zapise u knjigama bratovština (madrkulama), u godarima itd.

Početak oporuka uglavnom glasi: *...naodeći se lošomu životu a dobromu razumu zafaleći Gospodinu Bogu i Blaženoj Gospi činim ovu moju naredbu i da bude stabile koliko da bude učinena po ruka puplikoga nodara zadarskoga sada priporučivan dušu moju Gospodinu Bogu a tilo zemli i da bude pokopano u crikvi svetoga Miovila.*

Dana 9. travnja 1780. godine Grgo Juričin⁷⁶ ostavlja svoju imovinu ukućanima i traži da nećak Ive, koji je nasljednik imovine u slučaju smrti njegove majke i ako se bude udala njegova supruga, da govori *mise za moju dušu na moi god i na god moii mirtvi svi i sada ostavljan tri cikina za mise za moju dušu i moih pristojeci da se izgovore mise.*

U oporuci Jerke Kužinovića iz Filipjakova⁷⁷ vidi se da su veze među susjednim i uda-

⁷⁵ AZDN, *Libar od Skule s(vetog) Ružaria u Vrgadi, god. 1709. – 1821.*

⁷⁶ DAZD, *Fond oporuke iz kancelarije zadarskih knezova*, knjiga V, br. 154. *U ime Boga i Divice Marije / Ja Grgo Juričin(n) sin pokonoga Gerge naodeći se lošomu životu a dobromu razumu zafaleći Gospodinu Bogu i Blaženoj Gospi činim ovu moju naredbu i da bude stabile koliko da bude učinena po ruka puplikoga nodara zadarskoga / Sada priporučivan dušu moju Gospodinu Bogu a tilo zemli i da bude pokopano u crikvi svetoga Miovila / Sada ostavljan sva moja dobra zemle tarsija i masline mooi materi Štoši i mooi ženi Mandi i momu ditetu Matii da oni uživaju i da derže dok su živi ako bi umirala moja mater ali se udala moija žena da bude sve momu stričević Ivi da in drži sve i da nani moje dite doklen uzreste / Ako bi dite moje udalo se da ga imade narušiti i učiniti kako i svomu ditetu a da imade Ive izgovarati mise za moju dušu na moi god i na god moii mirtvi svi / I sada ostavljan tri cikina za mise za moju dušu i moih pristojeci da se izgovore mise / Sada ostavljan za prokaratura po(štovanoga) gos(podi)na don Ivana Vulinova da on bude upravnik / A sada ostavljam moim sestram Stani i Matii dva dni zemle Danici u mistu zvanom Luvače (j)užne i zmoracne ispo puta i više puta i trinajes stupi maslin u zmoracnim Lipačan i tri stupa maslin i Pudarican da one dvi podilu na polovicu / U Pakoštani: na: 9. Aprila: 1780 / Biše svidoci na istomu taštamentu Ive Bungur i Osip Vučkov / Pisa ovi taštament redovnik don Ante Bakia budući toga vrimena ja bolestan ja parokijan don Pere Kazia.*

⁷⁷ DAZD, *Fond oporuke iz kancelarije zadarskih knezova*, knjiga II, 298ab. *Na 8 novebra 1757 u Pili-pakovu / Ja Jerka Kužinovića a žena pokoinoga Mihe Kužinovića nahodeći se u lošu životu a u vedroi pameti zafaleći go(spodi)nu Bogu i moie tilo hoću da se pokopa u crikvi S(vetoga) Mihovila u istomu mistu / Sada činim moie naredbe koie hoću da su mi stabile po smrti koliko i za žive mene iste i ovo ie moia nazz(a)dna naredba i da ie toliko kriposna koliko da ie učinena po rukah nodara zadarskoga i tako počimlem prid svidocin niže pisanim / Naipria ostavljam izvrštine moioi čeri Ancici kuću novu kojju sam učinila potle sam ostale čeri razudala i ostavlja(m) sva da ioi bude izvrštine kako su ioi iste sestre dale kako će se i u pismu naiti što su ioi sestre učinile tako da ioi bude u svemu izvrštine / Pineze koie se*

ljenijim mjestima bile intenzivne. Ona je ostavila popis ljudi kojima je posudila novac, između ostalog je posuđivala novac u Pakoštane *Stani Nikole Markova groša 7*.

Stana, kćer pokojnoga Bare Vučkova, a žena pokojnoga Grge Juričina⁷⁸ ostavlja sve svojoj rodbini i da mole za njezinu dušu i dušu njezinih mrtvih.

Pakoštanci su se često ženili ženama iz susjednih mjesta pa tako i Filipjakova. Po Ugovoru iz 1740. vidi se da su imali i imovinu u drugim mjestima te da su s njihovim mještanima održavali obiteljske i prijateljske veze.⁷⁹ Štimaduri (procjenitelji) su osobe od povjerenja (dobri ljudi) stanovnici Vrgade i Pašmana.

nabode u mostiru s(vetoga) Duima is Pašmana a to sto groša da ih drži isti mostir a to redovnici koi budu u istomu mostiru da odgovaraju toliko mis što zapada na sto šest: ako ne bi ktili izgovarati na isti način da budu isti pinezi moioi dicit povraćeni / Sada činim zapisati po pravici ki mi je što dužan / Dužan mi e pokoini Luka Baus.....li(bar):10 i zato mi založe perie i tri pera / Dužan mi e Luka Dakičić cekin u zlatu / Dado Miše Mrvičinu cekin u zlatu i založi mi toku na zavoi mušku i pulčag / Dade moioi sestri groša 7 i še(nice) po(lučak) 1 i prosa če(tvrtal) 2 zato mi /zato mi/ založi 7 putai i fjube srebrne / Zaia Beliču groša 19 / Dado Miki momu zetu a to zaia cekini 10 i 19 groša munite i barilo ula / Dado Stani Štrpića groša 7 / Dado Stani Nikole Markova groša 7 u Pakoštane / Na ovu moiju naredbu ostavljam prokaratura T(omu) Kužinovića moga sinovca i Miku Milatovića / Na ovo pismo bihu virovani svidoci po(štovani) go(spodin) don Ijakov Mikecin i Tome Kužinović / Pisah ja isti pop Nikola Borčuo budući parok po zapovidi iste Jerke više pisane.

⁷⁸ DAZD, Fond oporuke iz kancelarije zadarskih knezova, knjiga 7 br. 55. Na 20 xbra 1795 Pachostane / Ja Stana chier po(kojnoga) Bare Vuschova a xena po(kojnoga) Garge Juričina nalazechi se sama coia san sebi dovela moga unucha a to Matu Ujasina moioi nevisti Mandi da me dorane do moie smarti cota se sada nalazim u velicoi bolesti a u dobroj pameti i zato ostavgliam naipria moiu dussu Gospodinu Bogu a tilo da bude pochopano u zarchvu s(vetoga) Miovila u istome mistu / Odvise ostavljam svak mojja dobra coia se nalaze cuchie pochustva bastine intrade masline vartli vinogradi sve to Mati Josippu sinu Matinu jaco bi pomancha Mate ali Osipp da bude sveh moiman nachiachon a to Anti Uiasinu i negovan sinovim / I da se spominaju moie dusse i moi martvi i da ne more nicho se suprotiviti se ovome mome naizadnemu tastamentu coga sam učinila prid svidociman postovanimen gospodinom don Antom Bachiom i Matom Gassparovichem oba od istoga mista / Pisa paroch don Ive Vulin po riči gori imenovane.

⁷⁹ Zavičajni muzej Biograd n/m, Potvrda o procjeni nekretnine (štimanju). Na 22 aprila 1740 u Filipjakovu / Mi dobri ljudi i meštri od zidov budući zvani od Mate Bačkovića is Pakoštan i Mike Škilića is Pakoštan i Ive Ješkine is Pilipakova da in štimamo dia kuć što dopade na dilu što in razdili prisvitli go(spodin) Šime Bartulačić a po zapovidi priuzvišenoga go(spodi)na kneza zadarskoga a to su dobri ljudi, ja Jere Bulić čineći za Matu Bačkovića, ja Jere Arapović oba iz Vrgade čineći za Miku Škilića; ja Miko Brdarića od Pašmana čineći za Ivu Ješkinu i mi sva tri više imenovana: budući pomnivo vidili zide od kuć i sa svin što se dostoi od kuć i dvora što ie zapalo na dilu od istoga pri(poštovanoga) go(spodi)na Šime Bartulačića: Podilene Mati i Miki; s jednim voton odlučismo i štimasmo da vala kuća velika na dva poda od gorne kuntrate od puta selanskoga i pod kućon traku i š nima dvor sve zaedno skupidmo davala sve i posve groša dvi stotine i dvadeset i dva: i dvi libre i pet soldini / I mi isti paši to est Mate Bačković is Pakoštan i Miko Škilić is Pakoštan i Ive Ješkina i(s) Pilipjakova bismo kuntenti svemu nomu što štimaju više rečena tri dobra čovika i učinismo našimi rukami križe ++ / Pisah ja don Nikola Borčuo parok budući molen od Ive Ješkine i Mate Bačkovića a po zapovidi više rečeni dobri ljudi / Na ovo pismo bihu svidoci Vide Babić is Podvršja i Jure Rašić is Pakoštan /.

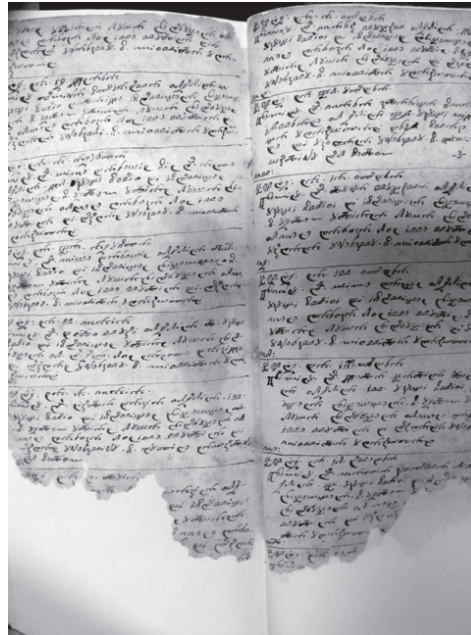

Zaključak

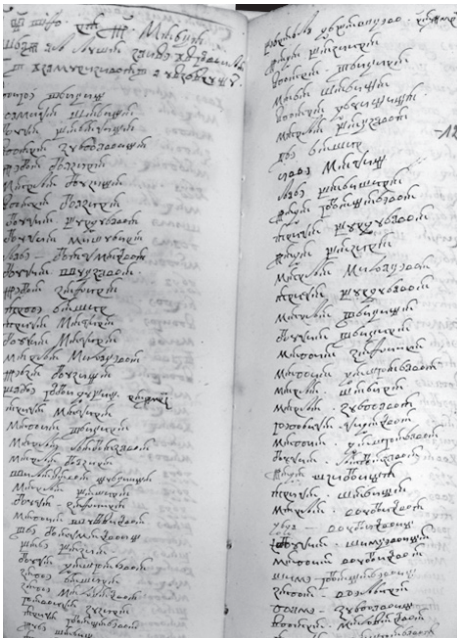
U članku je obrađeno nastajanje prezimena stanovništva Pakoštana od kraja 16. do sred. 19. stoljeća i to na temelju rijetkih sačuvanih glagoljskih dokumenata, glagoljske matice umrlih, glagoljske Knjige duša te tabelarnih matica i anagrafa iz sred.19. st. Pokušale su se povezati obitelji spomenute u Ugovoru iz 1597. godine preko popisa stanovništva 1608. godine, Knjige duša iz kraja 17. i 18. stoljeća, glagoljske matice umrlih te prijepisom Godara sa poč. 17. st., koji se vodio sve do sredine 20. stoljeća sve do popisa iz latiničkog anagrafa iz sredine 19. stoljeća, koji sadrži posebnu rubriku za nadimke, što je omogućilo lakše dokazivanje o nastajanju i preoblikovanju jednog prezimena u drugo (na osnovu patronimika, matronimika, nadimaka) unutar neke obitelji. Zaključeno je da su većina prezimena iz 1597. i 1608. godine opstala, ali u drugim oblicima (preoblikovana u nova) do sredine 19. stoljeća pa sve do današnjih dana. Zbog nedostatka knjiga bratovština (madríkula), dokaz o broju bratovština, koje su bile važan čimbenik u razvoju sela, bio je izveden na osnovu prijepisa glagoljskog Godara, koji osim datuma smrti (bez godine) sadržava i podatak o pripadnosti umrloga određenoj bratovštini.

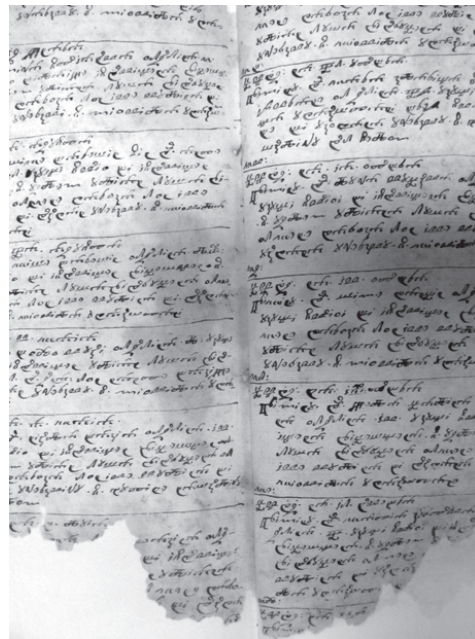
PRILOZI:

1. AZDN (Arhiv zadarske nadbiskupije), Pakoštane, Glagoljska matica umrlih 1784. – 1839.

2. AZDN, Pakoštane, Glagoljski broj duša 1690. – 1802.

3. Zavičajni muzej Biograd n/m, Potvrda o procjeni nekretnine (štimanju). Na 22 aprila 1740 u Filipjakovu.

Grozdana FRANOV ŽIVKOVIĆ

THE SURNAMES OF THE PAKOŠTANE POPULATION IN THE
17TH AND 18TH CENTURIES BASED ON THE GLAGOLITIC
REGISTERS OF SOULS

Summary

The article describes the formation of the surnames of the Pakoštane population from the late 16th to the mid 19th century, on the basis of information derived from the parish registries of the deceased; the registries of souls; tabular registers; the Godar; and the parish registries of confessions and communion (*Status Animarum*) from the mid 19th century; and other accessible documents, such as testaments, lists, and various reports. Until 1825, most of these registries had been kept in the italic Glagolitic script (Glagolitic quick script), and later in the Latin script.

The author endeavoured to connect the families mentioned in the Contract of 1597, the Census of 1608, the registries of souls of the late 17th and 18th centuries, the parish registry of the deceased, and the transcript of the Godar dating early 17th century that had been kept until the mid 20th century, to the parish registries of confessions and communion (*Status Animarum*) dating mid 19th century. This book contains a special section for nicknames, which had been used for easier detection of the occurrence of the surname and its transformation into another (based on father's or mother's names or nicknames) within a family.

It was concluded that the majority of (family) names from 1597 and 1608 have been preserved in other forms (transformed into new surnames) until the mid 19th century, but also up to the present date.

Confraternities are an important factor in the development of the village. They are also important in connection with the study of the everyday life of the local population in the period 17th – 18th centuries. All registries of confraternities have disappeared; we can however prove the number of confraternities on the basis of the transcript of the Glagolitic Godar, thanks to the fact that the Godar, *inter alia*, includes the information about every deceased person's belonging to a particular confraternity.

Keywords: surnames; Pakoštane; parish registry of death; Glagolitic registries of souls; parish registries of confessions and communion (*Status Animarum*); italic Glagolitic script (Glagolitic quick script).